KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA
B. 768–74.

סדר

עבודה רבא וזוטא

להר"מע מפאנו זל"הה ·

לתמידין ולמוספין של כל ימות השנה
גם תסידה בשמים ידעה מועדיה ·

מהדורא בתרא ברירא ונהירא

את אשר תשמע בימן תשמע בחדש ·
בבית דפוס מעלת הרופא המובהק

כמה"ר אליעזר שלמה

מאיטליה יצ"ו ·

במנטובה

שנת את אשר לך ואת הקדוש

Con Liccnza de Superiori .

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא

גם את זה לעמת זה ערוך מאתמול תפתה · זכה נוטל חלקו וחלק חבירו ויגיד עליו ריעו כי אין אדם נוגע במוכן לזולתו: ועל שבבה אורו של עולם יעסוק באורו של עולם בלב נשבר ומכה תמיד לא יחשך כי ה' יהיה לו לאור עולם שעליו יציץ נזרו עד יכונן מקדשו של מעלה בעזרו ועד ישים את ירושלם הבנויה על כם יה תהלה בארץ:

מ״ע

קורא נעים

כל חכמינו אומרי' כי יותר יחטא האד' כשאינו עושה רצון קונו בזמן הזה מאשר יחטא בזמן שבית המקדש קיים והטעם הוא כי עכשיו גורם לשכינה שמתעכב בגלות וגורם החלול שמו ית' וכן כל מי שיעשה רצון קונו שכרו מרוב' וכמו שאמ' חז״ל מעל' אני עליו כאלו פדאני לי ולבני מבין האומו':

את זה ראיתי ונתון אל לבי וחרדתי בחשבי במה יתרצה אל אדוניו הוא אלהי האלהי' ואדוני האדונים האיש הלזה אשר תר אחרי לבו ועיניו תרי סרסורי דעבירה יען כי בעונותינו אין לנו מזבח ולא קרב' שיכפ' בעדנו ע״כ חפשתי ומצאתי מרגינת' דלית לה טימי סדר עבודה שחבר החכ[ם] המרומם המקובל האלהי קדוש יאמר לו כמ״הרר מנחם עזריה מפאנו זכותו יגן בעדנו כי זכה יזכה את הרבים על כן אתה הקורא תקראהו בכוונה גדולה כי בו יכופרו אשמיך כמו שאמ' הק״בה לאברה' מעלה אני עליה' כאלו הקריבום לפני ומוחל להם כל עונותיהם:

קודם

קודם שיתחיל סדר העבודה של שחר ושל תמיד בין הערבים יאמר׃

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת קָרְבָּנִי
לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ
לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם
זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיְיָ כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה
תָמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה
בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין
הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת
לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת
הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת

הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ
שֵׁכָר לַיְיָ: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה
בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ
תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: ואח"כ זה •
אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ
אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת
הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם
כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךְ
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתָךְ וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה
קַח לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה
סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה:
וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה
רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׁחַקְתָּ
מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת

בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרוֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלוֹת אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרוֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ לְדֹרֹתֵיכֶם: תָּנוּ רַבָּנָן פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ׃ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה מָנֶה בְּכָל יוֹם פְּרַס שַׁחֲרִית וּפְרַס בֵּין הָעַרְבַּיִם וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב

יום הכפורים כדי לקיים מצות דקה
מן הדקה · ואחד עשר סמנים היו
בה ואלו הן הצרי · והצפרן · החלבנה ·
והלבונה משקל שבעים שבעים מנה ·
מור · וקציעה · שבולת נרד · וכרכום
משקל ששה עשר ששה עשר מנה ·
הקשט שנים עשר · קלופה שלשה ·
קנמון תשעה · בורית כרשינא תשעה ·
קבין · יין קפריסין סאין תלתא וקבין
תלתא ואם לא מצא יין קפריסין
מביא חמר חורין עתיק · מלח סדומית
רובע · מעלה עשן כל שהוא · רבי נתן
הבבלי אומר אף כיפת הירדן כל
שהוא · אם נתן בה דבש פסלה · ואם

חסר

חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה׃
רבן שמעון בן גמליאל אומר הצרי
אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף׃
בורית כרשינא למה היא באה כדי
ליפות בה את הצפרן כדי שתהא
נאה׃ יין קפריסין למה הוא בא כדי
לשרות בו את הצפרן כדי שתהא
עזה והלא מי רגלים יפין לה אלא
שאין מכניסין מי רגלים במקדש
מפני הכבוד׃ תניא רבי נתן אומר
כשהוא שוחק אומר הדק היטב
היטב הדק מפני שהקול יפה
לבשמים פטמה לחצאין כשרה
לשליש ולרביע לא שמענו׃ אמר רבי

יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה
לַחֲצָאִין וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ
חַיָּב מִיתָה׃ תָּנֵי בַּר קַפָּרָא אַחַת
לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה
שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין׃ וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא
אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ
אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ
וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ מִפְּנֵי
שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל שְׂאוֹר וְכָל
דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיְיָ׃
לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃
יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם
בּוֹטֵחַ בָּךְ׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה

חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: יְיָ
הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְיוֹם קָרְאֵנוּ: וְעָרְבָה
לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה
וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי
עוֹלָם וּכְשָׁנִים
קַדְמוֹנִיּוֹת:

סדר עבודה רבא

לתמיד של שחר שבכל יום: פרק א

בשלשה מקומות עשרה עשרה כהנים שומרים בבית המקדש׳ הילדים שהגיעו לעונת עבודה ולא נתחנכו בה בבית אבטינס ובבית הניצוץ שהן עליות פתוחות לחול והן וגגותיהן לא נתקדשו ומחלות כיוצא בהן וזקני בית אב ופרחי כהונה בבית המוקד בחציו שבחול זקנים ישנים על גבי רובדין והשאר על הרצפה ומתכסין בכסות עצמן׳ ועשרה לויים שומרים בעשרים ואחד מקום

חֲמִשָּׁה עַל שַׁעֲרֵי הַר הַבַּיִת אַרְבָּעָה עַל פִּנּוֹתָיו מִתּוֹכוֹ חֲמִשָּׁה עַל חֲמִשָּׁה מִשַּׁעֲרֵי הָעֲזָרָה אַרְבָּעָה עַל פִּנּוֹתֶיהָ מִבַּחוּץ וּבְלִשְׁכַּת הַקָּרְבָּן וּבְלִשְׁכַּת הַפָּרֹכֶת וּלְאָחוֹרֵי בֵּית הַכַּפֹּרֶת׃ וְאִישׁ הַר הַבַּיִת הָיָה מְחַזֵּר עֲלֵיהֶם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִישְׁנוּ׃ אֵין אָדָם נִכְנָס לָעֲזָרָה וְכָל שֶׁכֵּן לַעֲבוֹדָה אֲפִילוּ טָהוֹר עַד שֶׁיִּטְבּוֹל׃ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשַּׁחַר כֹּהֲנֵי בֵּית אָב הָיוּ יוֹרְדִים בִּמְסִבָּה שֶׁבְּבֵית הַמּוֹקֵד תַּחַת הַבִּירָה וְנֵרוֹת דּוֹלְקִין עַד בֵּית הַטְּבִילָה וּמְדוּרָה הָיְתָה שָׁם וּבֵית הַכִּסֵּא שֶׁל כָּבוֹד מְצָאוֹ נָעוּל יֵשׁ שָׁם אָדָם פָּתוּחַ אֵין שָׁם אָדָם׃ וְעוֹד זֶה

הַכְּלָל הָיָה בַּמִּקְדָּשׁ כָּל הַמֵּיסֵךְ אֶת
רַגְלָיו טָעוּן טְבִילָה וְכָל הַמַּטִּיל מַיִם
טָעוּן קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם׃ יָרְדוּ וְטָבְלוּ
עָלוּ וְנִסְתַּפְּגוּ וְלָבְשׁוּ בִּגְדֵי כְּהוּנָּה
שֶׁהֵם מִכְנָסַיִם וּכְתֹנֶת מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט
מוֹסִיף עֲלֵיהֶם כֹּהֵן גָּדוֹל חֹשֶׁן וְאֵפוֹד
וּמְעִיל וְצִיץ׃ סָמוּךְ לַעֲלוֹת הַשַּׁחַר
בָּא הַמְמֻנֶּה וְדָפַק עֲלֵיהֶם וְהֵם
פִּתְחוּ לוֹ אָמַר לָהֶם בֹּאוּ וְהָפִיסוּ מִי
תוֹרֵם אֶת הַמִּזְבֵּחַ הֵפִיסוּ זָכָה מִי
שֶׁזָּכָה׃ נָטַל אֶת הַמַּפְתֵּחַ וּפָתַח אֶת
הַפִּשְׁפֵּשׁ וְנִכְנַס מִבֵּית הַמּוֹקֵד לָעֲזָרָה
הִדְלִיקוּ לִשְׁתֵּי כְתוֹרוֹת אֵלּוּ הוֹלְכִין
בְּאַכְסַדְרָה דֶּרֶךְ הַמִּזְרָח וְאֵלּוּ דֶּרֶךְ

המערב

הַמַּעֲרָב הָיוּ בּוֹדְקִין וְהוֹלְכִין שֶׁמָּא
שִׁנּוּ הַכֵּלִים אֶת תַּפְקִידָם עַד שֶׁהֵם
מַגִּיעִים לִמְקוֹם עוֹשֵׂי חֲבִתִּין אֵצֶל
שַׁעַר הַמִּזְרָחִי הִגִּיעוּ אֵלּוּ וְאֵלּוּ אָמְרוּ
שָׁלוֹם הַכֹּל שָׁלוֹם וְהֶעֱמִידוּ עוֹשֵׂי
חֲבִתִּין לַעֲשׂוֹתָן בֵּין בַּחוֹל בֵּין בְּשַׁבָּת
וְהִיא מִנְחַת כֹּהֵן גָּדוֹל הַקְּרֵיבָה עִם
הַתְּמִידִין בְּכָל יוֹם מֶחֱצִיתָהּ בַּבֹּקֶר
וּמֶחֱצִיתָהּ בָּעֶרֶב ׃ קָרָא הַגֶּבֶר
וְנִתְקַבְּצוּ שִׁבְעָה אֲמַרְכָּלִין מָסְרוּ לָהֶם
זִקְנֵי בֵּית אָב מַפְתְּחוֹת הָעֲזָרָה וּפָתְחוּ
שִׁבְעָה שְׁעָרֶיהָ תָּקְעוּ וְהֵרִיעוּ וְתָקְעוּ
קָרָא הַכָּרוֹז עִמְדוּ כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָה
וּלְוִיִּם לַדּוּכָן וְיִשְׂרָאֵל לַמַּעֲמָד ׃

כיצד

פ"ק ג כיצד מעשה החבתין מביא
עשרון סלת ומקדישו בכלי
שרת וחוצהו בחצי עשרון ומביא
שלשה לוגין שמן ומחלקן לשתים
עשרה רביעיות ועושה מכל חצי
עשרון שש חלות ומחלקן ביד אחת
אחת ובוללן בשמן · כיצד לקח
רביעית אחת ונתן ממנה שמן בכלי
ונותן עליו סלת לחלה אחת וחוזר
ונותן עליה שמן ובולל וחוזר ויוצק
שמן לתוכה אחר כך חולטה ברותחין
ואופה אותה מעט בתנור וקולה
אותה על המחבת בשאר רביעית
השמן שלה ואינו מבשלה הרבה

אלא

אֶלָּא תּוּפִינֵי בֵּין אָפוּי וּבֵין נָא׃ מִי
שֶׁזָּכָה לִתְרוֹם אֶת הַמִּזְבֵּחַ קִדֵּשׁ יָדָיו
וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר שֶׁבֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ
נָטַל מַחְתַּת הַכֶּסֶף מִן הַמִּקְצוֹעַ
הַמַּעֲרָבִי בֵּין כֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ עָלָה
לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפָנָה אֶת הַגֶּחָלִים
אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְחָתָה מִן הַמְאֻכָּלוֹת
הַפְּנִימִיּוֹת מֵאֵבְרֵי הָעוֹלוֹת וְיָרַד׃ הִגִּיעַ
לָרִצְפָּה הָפַךְ פָּנָיו לַצָּפוֹן הָלַךְ לְמִזְרַח
הַכֶּבֶשׁ כְּעֶשֶׂר אַמּוֹת צָבַר אֶת הַגֶּחָלִים
עַל הָרִצְפָּה רָחוֹק מִן הַכֶּבֶשׁ שְׁלֹשָׁה
טְפָחִים וְשָׁם הָיוּ נִבְלָעִים בִּמְקוֹמָן׃
רָאוּהוּ אֶחָיו שֶׁיָּרַד רָצוּ מַהֵר קִדְּשׁוּ
יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם נָטְלוּ הַמַּגְרֵפוֹת
וְהַצִּנּוֹרוֹת

והצנורות ועלו לראש המזבח וכל
האברים והפדרים שלא נתאכלו כל
הלילה סונקין אותן לצדי המזבח
החלו מעלין באפר על גבי התפוח
הצבור באמצע ואחרים מעלין גזרין
לסדר המערכות · מי שתרם את
המזבח מסדר מערכה גדולה מזרחה
וחזיתה מזרחה וכצדה מערכה שניה
ארבע אמות כלפי צפון סמוך לקרן
מערבית דרומית לישול הימנה
גחלים לקטורת ומערכה שלישית
לקיום האש · החזירו האברים
למערכה גדולה הציתו האור וערך
עליה שני גזרי עצים וירדו ובאו

לְהָפִּיס בְּלִשְׁכַּת הַגָּזִית: פיק ג

אָמַר לָהֶם הַמְמוּנֶּה בֹּאוּ וְהָפִּיסוּ מִי שׁוֹחֵט מִי זוֹרֵק מִי מְדַשֵּׁן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי מִי מְדַשֵּׁן הַמְּנוֹרָה מִי מַעֲלֶה אֵבָרִים לַכֶּבֶשׁ הֵפִּיסוּ זָכָה מִי שֶׁזָּכָה אָמַר לָהֶם צְאוּ וּרְאוּ אִם הִגִּיעַ זְמַן הַשְּׁחִיטָה אִם הִגִּיעַ הָרוֹאֶה אוֹמֵר בַּרְקָאי וְהַמְמוּנֶּה שׁוֹאֵל הֵאִיר פְּנֵי כָל הַמִּזְרָח עַד חֶבְרוֹן וְהוּא אוֹמֵר הֵין׳ אָמַר לָהֶם צְאוּ הָבִיאוּ טָלֶה מִלִּשְׁכַּת הַטְּלָאִים וְהֵבִיאוּהוּ וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשִּׁשָּׁה טְלָאִים מְבוּקָּרִים אַרְבָּעָה יָמִים קוֹדֶם שְׁחִיטָה חוּץ מִשְּׁנֵי תְּמִידִין הַצְּרִיכִים לְאוֹתוֹ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם נוֹטְלִין שְׁנַיִם

ומבקרים שנים שהם שמנה בכל
לילה ולילה ומוסיפין עד לעולם נכנסו
ללשכת הכלים הוציאו משם תשעים
ושלשה כלי כסף וכלי זהב ונתנום
על שלחן של כסף שבין האולם
ולמזבח בצד הכבש השקו את
התמיד מים בכוס של זהב ואף על
פי שהוא מבוקר בתחלה חוזרין
ומבקרין אותו לאור האבוקות ׃
מי שזכה בתמיד מושכו לבית
המטבחים ומי שזכו באברים
הולכים אחריו ׃ מי שזכו בדישון
מזבח הפנימי ובדישון המנורה היו
מקדימין וארבעה כלים בידם הטני

והכוז ושני מפתחות · בא לו לפשפש
הצפוני ופתחו · שבדרום לא נכנס
בו אדם מעולם נכנס להתא ומהתא
להיכל ומהלך בהיכל עד השער
הגדול ופותחו · מיריחו היו שומעין
קול שער הגדול שנפתח · מי שזכה
בדישון מזבח הפנימי נכנס וטני בידו
הלך עד שליש הבית בחצי ההיכל
והמזבח לפניו באמצע ולפנים ממנו
שלחן בצפון ומנורה בדרום משוכין
מן הכותל שתי אמות ומחצה הגיע
למזבח חופן מן הדשן ונותן בטני
שלפניו ובאחרונה מכבד בידו לתוכו
והניחו ויצא · מי שזכה בדישון

הַמְּנוֹרָה נִכְנַס וְכוּס בְּיָדוֹ בָּא וְעָמַד
עַל הָאֶבֶן שֶׁלִּפְנֵי הַמְּנוֹרָה שֶׁבָּהּ שָׁלֹשׁ
מַעֲלוֹת אִם מָצָא שְׁנֵי נֵרוֹת הַמִּזְרָחִיִּים
דּוֹלְקִין מַנִּיחָן וּמְדַשֵּׁן אֶת הַשְּׁאָר
בַּתְּחִילָּה · כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה מְקַנְּחָן
בִּסְפוֹג וְנוֹתֵן חֲצִי לוֹג שֶׁמֶן לְכָל נֵר
וּפְתִילָה חֲדָשָׁה וְאֵינוֹ מַדְלִיקָן וְאִם
מְצָאָן שֶׁכָּבוּ מֵסִיר אֶת הַפֶּחָם
וּמַגְבִּיהָן מוֹשְׁכָן וּמַדְלִיקָן מִן הַדּוֹלְקִין
אוֹ מִמִּזְבַּח הָעוֹלָה מִמַּעֲרָכָה שְׁנִיָּה
וְאַחַר כָּךְ מְדַשֵּׁן אֶת הַשְּׁאָר וּמַנִּיחַ
אֶת הַכּוּז עַל מַעֲלָה שְׁנִיָּה וְיָצָא · לֹא
הָיוּ מַחֲזִירִין פְּנֵיהֶם אֶלָּא מְצַדְּדִין
וְיוֹצְאִים כֹּהֲנִים מֵעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם

מדוכנם וישראל ממעמדם׃ מי שזכו
באברים אוחזים בטלה ועקדוהו
בידיהם בלבד ראשו לדרום ופניו
למערב והשוחט עומד במזרח
ושוחטו לפני פתח אהל מועד בצפון
המזבח אצל קרן צפונית מערבית על
טבעת שנייה׃ קבל המקבל את דמו
בכלי שרת בצפון ובא לו לקרן מזרחית
צפונית של יסוד המזבח ונותן במזרק
מזרחה צפונה מחצי המזבח ולמטה
ועוד בא לו לקרן מערבית דרומית
ונותן מערבה דרומה׃ שירי הדם היה
שופך על יסוד דרומי׃ הפשיטו את
התמיד ונתחוהו כמשפט הדיוח׃

הַכְּרֶס וְהַקְּרָבַיִם וְהָיוּ מַנִּיחִין אֵבֶר אֵבֶר עַל שֻׁלְחָן שֶׁל שַׁיִשׁ שֶׁבֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ בְּצַד הַכֶּבֶשׁ וְשָׁם הָיוּ עוֹמְדִים בְּשׁוּרָה וְהָאֵבָרִים בְּיָדָם וְהֶעֱלָה כָּל אֶחָד מָה שֶׁזָּכָה בּוֹ לַכֶּבֶשׁ מֵחֶצְיוֹ וּלְמַטָּה בְּמַעַרְכוֹ וּמְלָחוּם וְיָרְדוּ וּבָאוּ לְלִשְׁכַּת הַגָּזִית לִקְרוֹת אֶת שְׁמַע:

פרק ד

אָמַר לָהֶם הַמְמֻנֶּה בָּרְכוּ בְּרָכָה אַחַת וְהֵחֵלּוּ קוֹרִין אַהֲבַת עוֹלָם וַעֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת שְׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ וַיֹּאמֶר וְהֵם בֵּרְכוּ שָׁלֹשׁ בְּרָכוֹת אֱמֶת וְיַצִּיב וַעֲבוֹדָה וּבִרְכַּת כֹּהֲנִים ׳ וּבְשַׁבָּת מוֹסִיפִין בְּרָכָה אַחַת

כְּלַפֵּי מִשְׁמָר הַנִּכְנָס וְאוֹמְרִים מִי
שֶׁשִּׁכֵּן אֶת שְׁמוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה יַשְׁכִּין
בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה אַחֲוָה שָׁלוֹם וְרֵעוּת׃
אָמַר לָהֶם חֲדָשִׁים לִקְטֹרֶת בֹּאוּ
וְהָפִיסוּ הֵפִיסוּ זָכָה מִי שֶׁזָּכָה וְזָכָה
כֹּהֵן אַחֵר בַּמַּחְתָּה׃ חֲדָשִׁים עִם יְשָׁנִים
בֹּאוּ וְהָפִיסוּ מִי מַעֲלֶה אֵבָרִים מִן
הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ הֵפִיסוּ זָכָה מִי שֶׁזָּכָה
כַּסֵּדֶר הָרִאשׁוֹן׃ וּשְׁאַר הַכֹּהֲנִים הָיוּ
פּוֹשְׁטִים בִּגְדֵי כְהוּנָּה וְהֶחֱזִירוּם
לִמְקוֹמָן׃ נִכְנָס מִי שֶׁדִּשֵּׁן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי
וְנָטַל הַטֶּנִי וְהִשְׁתַּחֲוָה כְּנֶגֶד הַפָּרֹכֶת
שֶׁלִּפְנֵי הַדְּבִיר שֶׁשָּׁם אֶבֶן שְׁתִיָּה מְקוֹם
הָאָרוֹן וְיָצָא מִיָּד׃ נִכְנָס מְדַשֵּׁן הַמְּנוֹרָה

לְהֵטִיב שְׁנֵי נֵרוֹת הַמִּזְרָחִים מְצָאָן
דּוֹלְקִין מְדַשֵּׁן אֶת הַמִּזְרָחִי וּמַנִּיחַ אֶת
הַמַּעֲרָבִי דּוֹלֵק שֶׁמִּמֶּנּוּ מַדְלִיק אֶת
הַמְּנוֹרָה בֵּין הָעַרְבַּיִם מְצָאוֹ שֶׁכָּבָה
בֵּין שֶׁכָּבָה עַכְשָׁיו בֵּין שֶׁכָּבָה בַּתְּחִלָּה
מְדַשְּׁנוֹ וּמַדְלִיקוֹ וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמַּדְלִיק
שְׁנֵיהֶם וְשָׁוִים שֶׁבְּנֵר מַעֲרָבִי מַתְחִיל
שַׁחֲרִית וּמַשְׁלִים עַרְבִית וְנָטַל הַכּוּז
וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא זֶה וְזֶה הָיָה מְעָרֶה
אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה וְנִבְלָעִין בִּמְקוֹמָן
מִי שֶׁזָּכָה בַּקְּטֹרֶת נָטַל אֶת הַכַּף
וְהַבָּזָךְ בְּתוֹכוֹ מָלֵא וְגָדוּשׁ קְטֹרֶת
מִשְׁקַל חֲצִי מָנֶה וְכִסּוּי הָיָה לוֹ וּכְמִין
מְטוּטֶלֶת הָיָה עָלָיו מִלְמַעְלָה׃ מִי

שזכה במחתה נטל מחתת הכסף
ועלה לראש המזבח וחתה מגחלי
מערכה שניה ירד ועירן לתוך מחתה
של זהב ונטלה בידו והלכו להם נטל
אחד את המגרפה וזרקה בין האולם
ולמזבח מיריחו היו שומעין את
קולה ולא היה אדם שומע קול חבירו
בירושלם מפניה׃ רצו ובאו כהנים
להשתחוות ולויים לדבר בשיר וראש
המעמד היה מעמיד מחוסרי כפרה
בשער המזרח פנימה לו שהוא
מבחוץ לעזרה׃ נכנס מי שזכה
במחתה צבר את הגחלים על מזבח
הזהב ורדדן בשולי המחתה

והשתחוה ויצא · מי שזכה בקטרת
נטל הבזך ונתן הכף לאוהבו ונכנסו
שניהם אם נתפזר הימנו לתוכו אוהבו
נותנו לו בחפניו עם מה שבבזך
והשתחוה ויצא · אמר לו הממונה
הקטר פרשו הכהנים אף מבין האולם
ולמזבח והקטיר היה עומד במזרח
המזבח ומכניס ידיו למערבו ומפזר
את הקטרת מצפון לדרום על פני כל
המזבח והשתחוה ויצא: פרק ה'

נכנס כהן גדול להשתחוות
שלשה אוחזין בו אחד
מימינו ואחד משמאלו ואחד מאחריו
באבני האפוד וכיון שהשתחוה שמע

הסגן

הַסְּגַן קוֹל פַּעֲמוֹנֵי זָהָב שֶׁעַל שׁוּלֵי הַמְּעִיל כְּשֶׁהוּא יוֹצֵא הִגְבִּיהַּ לוֹ אֶת הַפָּרֹכֶת שֶׁעַל שַׁעַר הָאוּלָם וְיָצָא׃ נִכְנְסוּ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים הִשְׁתַּחֲווּ וְיָצְאוּ בָּאוּ וְעָמְדוּ עַל מַעֲלוֹת הָאוּלָם הָעֹלָה מִי שֶׁזָּכָה הָאֵבָרִים מִן הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ וּמֵסִיר גִּיד הַנָּשֶׁה בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ וּמַשְׁלִיכוֹ עַל גַּבֵּי הַדֶּשֶׁן רָצָה׃ כֹּהֵן גָּדוֹל לְהַקְטִיר מַקְטִיר לְהַקְרִיב מַקְרִיב וְאֵינוֹ עוֹבֵד בְּפַיִּס׃ עָלָה בַּכֶּבֶשׁ וְהַסְּגָן מִימִינוֹ הִגִּיעַ לְמַחֲצִית הַכֶּבֶשׁ אָחַז הַסְּגַן בִּימִינוֹ וְהֶעֱלָהוּ הוֹשִׁיטוּ לוֹ הָאֵבָרִים וְסָמַךְ עֲלֵיהֶן וּזְרָקָן׃ כֵּיצַד הוֹשִׁיט לוֹ הָרִאשׁוֹן וְעָמַד הוֹשִׁיטוּ

האחרים

הָאַחֲרוֹנִים לָרִאשׁוֹן וְנִשְׁמָטִין אֶחָד
אֶחָד אִם רָצָה כֹּהֵן גָּדוֹל הוּא סוֹמֵךְ
וְאַחֵרִים זוֹרְקִין׃ אַחַר כָּךְ מְסַדְּרִין אוֹתָן
עַל הָאֵשׁ הַחֵלוּ אֵלוּ שֶׁעַל מַעֲלוֹת
הָאוּלָם וּמְבָרְכִים בִּרְכַּת כֹּהֲנִים
וְאוֹמְרִים אֶת הַשֵּׁם כִּכְתָבוֹ וִידֵיהֶם
נְשׂוּאוֹת עַל גַּבֵּי רָאשֵׁיהֶם וְכֹהֵן גָּדוֹל
אֵינוֹ מַגְבִּיהַּ יָדָיו לְמַעְלָה מִן הַצִּיץ
נָתַן מֶלַח עַל גַּבֵּי עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה כְּמִשְׁפָּטָהּ בִּרְבִיעִית הַהִין שֶׁמֶן
וְהִקְטִירוֹ׃ נָטַל שֵׁשׁ חַלּוֹת שֶׁהֵן חֲצִי
עִשָּׂרוֹן מִן הַחֲבִיתִּין וּפוֹתְתָן אַחַת
לִשְׁתַּיִם וְנוֹתֵן עֲלֵיהֶם מֶלַח וּמַקְרִיבָן
עִם חֲצִי קֹמֶץ לְבוֹנָה׃ מִי שֶׁזָּכָה לְנַסֵּךְ

הביא

הֵבִיא רְבִיעִית הַהִין יַיִן עֹלָה בַּכֶּבֶשׂ
וּפָנָה לִשְׂמֹאלוֹ וּשְׁנֵי סְפָלִים שֶׁל כֶּסֶף
הָיוּ בְּקֶרֶן מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית לְמַעְלָה
מֵחֲצִי הַמִּזְבֵּחַ מִזְרָחִי שֶׁל יַיִן וּמַעֲרָבִי
לְנִסּוּךְ הַמַּיִם בְּחָג וּמְנוּקָבִין כְּמִין
חוֹטָמִין הַקִּין וְיוֹרְדִים לַיְסוֹד וּמִשָּׁם
לַשִּׁתִּין אֶחָד מְעוּבֶּה וְאֶחָד דַּק כְּדֵי
שֶׁיִּכְלוּ שְׁנֵיהֶם בְּבַת אַחַת׃ עָמַד
כֹּהֵן עַל הַקֶּרֶן וּבְיָדוֹ סוּדָרִים וְאִם כֹּהֵן
גָּדוֹל רָצָה לְנַסֵּךְ עֹלָה בַּכֶּבֶשׂ וּפָנָה
לִימִינוֹ וְהִקִּיף אֶת הַמִּזְבֵּחַ נָתְנוּ לוֹ
לְנַסֵּךְ הַסְּגָן עוֹמֵד עַל הַקֶּרֶן וְהַסּוּדָרִים
בְּיָדוֹ׃ עָמְדוּ שְׁנֵי כֹּהֲנִים עַל שֻׁלְחַן
הַחֲלָבִים וּשְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת בְּיָדָם

תקעו והריעו ותקעו באו ועמדו אצל
הממונה על הצלצל אחד מימינו
ואחד משמאלו שחה לנסך היין
ובשבעת ימי החג הביאו צלוחית
של מים רביעית ההין שאובין בששון
מן השלוח ותוקעין ומריעין ותוקעין
בצאתם ובבאם והקרב כפים למנסך
היין זכה בה׳ הגביה ידו לנסך המים
הניף המניף בסודרים הקיש המקיש
בצלצל ונגנו המנגנים בנבלים
וכנורות אחד כהנים לויים וישראלים
והלוים בדוכנם שעל גבי מעלה
המבדלת בין עזרת כהנים לעזרת
ישראל היו מדברים בשיר׳ אין

פותחין

פוחתין משנים עשר לוים ומוסיפין
עד לעולם׃ הצלצל אחד לעולם׃
אין פוחתין משני נבלים ולא מוסיפין
על ששה׃ אין פוחתין מתשעה
כנורות ומוסיפים עד לעולם׃ בראשי
חדשים ובימים טובים הכהנים
תוקעין בחצוצרות לא פחות משתים
ולא יותר על עשרים ומאה׃ מוסף
עליהם יום ראשון של פסח ועצרת
שמנת ימי החג שהיו שם מנגנים
בחלילין וכן לשחיטת פסחים ראשון
שני׃ אין פוחתין משני חלילין ולא
מוספין על שנים עשר ואבוב שלהן
היה של קנה כדי שיהא קולן ערב

ובסוף

וּבְסוֹף כָּל פֶּרֶק הָיָה מַאֲרִיךְ בְּאַבּוּב
יְחִידִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַלֵּק יָפֶה · כָּל
שִׁיר הָיָה נֶחֱלָק לִשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים ·
הִגִּיעוּ לַפֶּרֶק תָּקְעוּ וְהֵרִיעוּ וְתָקְעוּ
וְהִשְׁתַּחֲוָה הָעָם עַל כָּל פֶּרֶק תְּקִיעָה
וְעַל כָּל תְּקִיעָה הִשְׁתַּחֲוָיָה :

לתמיד של בין הערבים · פיקו

הֵבִיאוּ בֵּין הָעַרְבַּיִם שֶׁבְּכָל יוֹם
כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן שְׁנָתוֹ
הִשְׁקוּהוּ וּבִקְּרוּהוּ וַעֲקָדוּהוּ · מִי שֶׁזָּכָה
בְּפַיִס שַׁחֲרִית זָכָה גַּם כֵּן לְבֵין
הָעַרְבַּיִם · וּבְשַׁבָּת אָמַר לָהֶם הַמְמוּנֶּה
לְמִשְׁמָר הַנִּכְנָס בֹּאוּ וְהָפִיסוּ מִי שׁוֹחֵט
מִי זוֹרֵק מִי מְדַשֵּׁן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי מִי

מדשן

מדשן המנורה׃ מי עורך שני גזרי
עצים מי מעלה אברים לכבש העלום
לכבש חזרו והפיסו׃ מי מעלה אותם
מן הכבש למזבח · שחטו השוחט
בצפון המזבח אצל קרן מזרחית
צפונית על טבעת שניה וקבל
המקבל את דמו בכלי שרת בצפון
ונתן במזרק שתי מתנות שהן ארבע
מחצי המזבח ולמטה והשירים
נשפכים ליסוד דרומי הפשיטוהו׃
ונתחוהו׃ לא היה שובר את הרגל
אלא טקבו ותולה בו הפשיט עד
החזה חתך את הראש ונתנו לראשון
חתך את הכרעים ונתנן לששי מרק

סדר עבודה רבא

אֶת הַהֶפְשֵׁט קָרַע אֶת הַלֵּב וְהוֹצִיא
דָּמוֹ חוֹתֵךְ אֶת הַיָּדַיִם וּנְתָנָן לַשֵּׁנִי עָלָה
לְרֶגֶל הַיְמָנִית חֲתָכָהּ וּשְׁתֵּי בֵּיצִים
עִמָּהּ וּנְתָנָהּ לָרִאשׁוֹן קְרָעוֹ וְנָתַן אֶת
הַפֶּדֶר עַל הָרֹאשׁ נָטַל אֶת הַקְּרָבַיִם
וּנְתָנָם לַשִּׁשִּׁי לַהֲדִיחָן הִפְרִישׁ אֶת
הָרֵיאָה וְאֶצְבַּע הַכָּבֵד מִן הַכָּבֵד וְאֵינוֹ
מְזִיזָן מִמְּקוֹמָן נָקַב אֶת הֶחָזֶה וּנְתָנוֹ
לָרְבִיעִי עָלָה לַדּוֹפֶן הַיְמָנִית וּמַנִּיחַ
שְׁתֵּי צְלָעוֹת לְמַעְלָה וּשְׁתַּיִם לְמַטָּה
וְחוֹתֵךְ אֶת הַשְּׁאָר עַד הַשִּׁדְרָה וּנְתָנָהּ
לַחֲמִישִׁי וְהַכָּבֵד תְּלוּיָה בָּהּ ׃ חָרַךְ
אֶת הַגֵּרָה עִם שְׁתֵּי צְלָעוֹת מִכָּאן
וּמִכָּאן וּנְתָנָהּ לָרְבִיעִי וְהַקָּנֶה וְהַלֵּב

וְהָרֵיאָה

והריאה תלוים בה · בא לו לדופן
שמאלית ומניח בה שתי צלעות
שהן ארבע חתכה עם השדרה
ונתנה לחמישי והטחול תלוי בה ·
באלו לעוקץ עם שתי צלעות מכאן
ומכאן חתכו ונתנו לשלישי ואליה
ואצבע הכבד ושתי כליות עמו נטל
את הרגל השמאלית ונתנה לשלישי
וכלם היו מניחים אבר אבר על
שלחן של שיש שבין האולם ולמזבח
בצד הכבש ושם היו עומדים בשורה
והאברים בידם הראשון בראש וברגל
הראש בימינו חוטמו כלפי זרועו
וקרניו בין אצבעותיו ובית השחיטה

לְמַעְלָה וְהַפֶּדֶר עָלֶיהָ וְהָרֶגֶל שֶׁל יָמִין
בִּשְׂמֹאלוֹ ׃ הַשֵּׁנִי בִּשְׁתֵּי הַיָּדַיִם שֶׁל
יָמִין בִּימִינוֹ וְשֶׁל שְׂמֹאל בִּשְׂמֹאלוֹ ׃
הַשְּׁלִישִׁי בָּעוֹקֶץ וּבָרֶגֶל הָעוֹקֶץ
בִּימִינוֹ וְהָאַלְיָה מְדֻלְדֶּלֶת עַל הַצְּלָעוֹת
בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו וְהָרֶגֶל שֶׁל שְׂמֹאל
בִּשְׂמֹאלוֹ ׃ הָרְבִיעִי בֶּחָזֶה וּבַגֵּרָה
הֶחָזֶה בִּימִינוֹ וְהַגֵּרָה בִּשְׂמֹאלוֹ
וְצַלְעוֹתֶיהָ בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו ׃ הַחֲמִישִׁי
בִּשְׁתֵּי דְפַנּוֹת שֶׁל יָמִין בִּימִינוֹ וְשֶׁל
שְׂמֹאל בִּשְׂמֹאלוֹ וְכֻלָּן בֵּית עוֹרָן לַחוּץ
הַשִּׁשִּׁי בַּקְּרָבַיִם נְתוּנִים בְּבָזָךְ וּכְרָעַיִם
עַל גַּבֵּיהֶן ׃ הַשְּׁבִיעִי בַּסֹּלֶת ׃ הַשְּׁמִינִי
בַּחֲבִתִּין ׃ הַתְּשִׁיעִי בַּיַּיִן ׃ הָעֹלָה כֻּלָּהּ

אֶחָד מִדָּה שֶׁזָּכָה בּוֹ לַכֶּבֶשׁ מֶחֶצְיוֹ
וּלְמַטָּה כְּמַעֲרָכוֹ וּמְלָחוּם וַיְרֵדוּ ·
מִי שֶׁזָּכָה בַּגְּזִירִין נְטָלָן וּנְתָנָן אֶחָד
מֵהֶם לְאוֹהֲבוֹ וַעֲרָכוֹ אוֹתָם עַל
הָאֵשׁ · הֶעֱלוּ מִי שֶׁזָּכוּ הָאֵבָרִים מִן
הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ · בָּאוּ חֲדָשִׁים וְהֵפִּיסוּ
לִקְטוֹרֶת זָכָה מִי שֶׁזָּכָה וְזָכָה כֹּהֵן
אַחֵר בַּמַּחְתָּה מִי שֶׁזָּכָה בַּקְּטֹרֶת נָטַל
בָּזָךְ מָלֵא וְגָדוּשׁ בַּחֲצִי מָנֶה שֶׁל
קְטוֹרֶת נְתָנוֹ בְּתוֹךְ הַכַּף וּנְטָלוֹ בְּיָדוֹ ·
מִי שֶׁזָּכָה בַּמַּחְתָּה חָתָה בְּשֶׁל כֶּסֶף
וְעֵירָה בְּשֶׁל זָהָב רָצוּ כֹּהֲנִים וּלְוִיִּם
לְקוֹל הַמַּגְרֵפָה נִכְנַס וְצָבַר אֶת
הַגֶּחָלִים עַל מִזְבַּח הַזָּהָב שֶׁדִּשְּׁנוּהוּ

סדר עבודה רבא

כִּבֵּר וְהֵדִין וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא׃ מִי שֶׁזָּכָה
בַּקְּטֹרֶת נִכְנַס וְאוֹהֲבוֹ עִמּוֹ מְעָרֶה
אֶת הַבָּזָךְ בְּחָפְנָיו עִם מָה שֶׁנִּתְפַּזֵּר
הֵימֶנּוּ לְתוֹךְ הַכַּף וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא׃
אָמַר לוֹ הַמְמֻנֶּה הַקְטֵר פֵּרְשׁוּ
הַכֹּהֲנִים וְהִקְטִיר וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא׃
נִכְנַס כֹּהֵן גָּדוֹל הִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא׃ נִכְנְסוּ
אֶחָיו הַכֹּהֲנִים הִשְׁתַּחֲווּ וְיָצְאוּ׃ נָתַן
מֶלַח עַל גַּבֵּי עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחַת
בְּלוּלָה בִּרְבִיעִית הַהִין שֶׁמֶן וְהִקְטִירוֹ
הִקְטִיר מוֹתַר הַחֲבִתִּין כְּמִשְׁפָּטָן׃
הֵבִיא יַיִן לְנַסֵּךְ רְבִיעִית הַהִין תָּקְעוּ
הֵרִיעוּ וְתָקְעוּ וְדִבְּרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁירָה
כְּמִשְׁפָּטָן נִכְנַס מְדַשֵּׁן הַמְּנוֹרָה וְהֶעֱלָה
נֵרוֹתֶיהָ׃

זרותיה דשן את המערבי והעלהו
והשתחוה ויצא:

מוסף של שבת פרק ז'

וביום השבת שני כבשים בני שנה
תמימם ושני עשרנים סלת
מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת
שבת בשבתו על עלת התמיד
ונסכה:

הביאו אחר תמיד של שחר
ומנחתו ונסכו שני כבשים
בני שנה תמימים ושוים במראה
ובקומה למוסף שבת השקום
ובקרום ועקדום. שחטם השוחט
בצפון וקבל המקבל את דמם אחד

אֶחָד כִּכְלֵי שָׁרֵת בִּצָּפוֹן וְנָתַן בַּמִּזְרָק שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע מֵחֲצִי הַמִּזְבֵּחַ וּלְמַטָּה שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי הִפְשִׁיטוּם וְנִתְּחוּם וְהֶעֱלָה כָּל אֶחָד מָה שֶׁזָּכָה בּוֹ מִשְּׁנֵיהֶם לַכֶּבֶשׁ מֵחֶצְיוֹ וּלְמַטָּה בְּמִזְרָח וּמְלָחוּם וְיָרְדוּ וַאֲחֵרִים הֶעֱלוּ אוֹתָם מִן הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ נָתַן מֶלַח עַל שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּחֲצִי הַהִין שֶׁמֶן וְהִקְטִירָן מוּסְפֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְהַמּוֹעֲדוֹת כֻּלָּם שֶׁחָלוּ לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת מַקְדִּימִין אוֹתָן וּמִנְחָתָם לְנִסְכֵּי הַיַּיִן וְהֵם בָּאִים רְצוּפִים אֵצֶל הַשִּׁיר שֶׁאֵין מְשׁוֹרְרִין עַל כָּל מוּסָף וּמוּסָף אֶלָּא מַאֲרִיכִין

בתקיעות

בַּתְּקִיעוֹת וּמַרְבִּין בַּתּוֹקְעִין׃ לֹא הָיָה שָׁם אֶלָּא מוּסָף אֶחָד הֵבִיא יַיִן לְנֶסֶךְ חֲצִי הַהִין תָּקְעוּ וְהֵרִיעוּ וְתָקְעוּ וְדִבְּרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר כְּמִשְׁפָּטָם׃ אַחַר כָּךְ נוֹתְנִים לֶחֶם פָּנִים לִפְנֵי יְיָ עַל שֻׁלְחָן הַזָּהָב שֶׁבַּהֵיכָל וּמוֹצִיאִים אֶת שֶׁל שַׁבָּת שֶׁעָבְרָה׃ כֵּיצַד מֵאֶתְמוֹל שׁוֹמְטִין הַקְּשָׂוֹת וְהַמְנַקִּיּוֹת מִתַּחְתָּיו וְעוֹשִׂין אֶת הַלֶּחֶם לִישָׁתוֹ וַעֲרִיכָתוֹ בַּחוּץ וַאֲפִיָּיתוֹ בִּפְנִים וְנוֹתְנִים אוֹתוֹ עַל שֻׁלְחָן שֶׁל שַׁיִשׁ שֶׁבָּאוּלָם עַד פֶּתַח הַבִּירָה לִצְפוֹנוֹ וְהַיּוֹם נִכְנְסוּ אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים שֶׁל מִשְׁמָר הַנִּכְנָס שְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי מַעֲרָכוֹת שֶׁל לֶחֶם

מצה שש חלות המערכת של שני
עשרונים החלה שהן ארבעה ועשרים
עשרונים סלת מנופה באחת עשרה
נפה מתוך ארבע ועשרים סאין ארך
כל חלה עשרה טפחים ורחבה
חמשה טפחים וקרנותיה שבע
אצבעות והן רומן של שני לזביזין
מרודדין בשני ראשיה ומופסקין
באמצע ונכפפין בשוה בתוך הלחם
בשעת הקפול לנוח עליהם חלה על
גבי חלה ושני כהנים בידם שני בזיכין
ובהם שני קמצי לבונה זכה וארבעה
כהנים של משמר היוצא מקדימין
לפניהם שנים ליטול שתים מערכות

ושנים ליטול שני בזיכין י הגיעו
לשלחן המכניסים עומדים בצפון
ופניהם לדרום והמוציאים לעומתם
והחלות ארכן לרוחב השלחן אלא
שטפחים כפול זקוף מכאן ומכאן
ושני בזיכין אצלן באמצע השלחן
משכו אלו והניחו אלו וטפחו של
זה בתוך טפחו של זה י סדרו את
החלות זו על זו נמצא השלחן מקדש
שנים עשר טפחים למעלה ולמחרת
עורכין הקשורות והמנקיות תחתיהן
הניחו הלחם היוצא על שלחן של
זהב שבאולם על פתח הבית לדרומו י
נתנו מלח על שני בזיכי הלבונה

סדר עבודה רבא

ושני כהנים הקרבים בכפים למי שזכה
בנסכים הקטירום על גבי מערכה
שניה של קטורת במזבח החיצון ׃
חלקו שני המשמרות את החלות
ביניהם שבת הסמוכה לרגל בין
לפניה בין לאחריה וכל שכן ברגלים
עצמן יד כל המשמרות שוה בחלוק
לחם הפנים ׃ הפסיק יום אחד בנתים
אלו שזמנם קבוע נוטלים עשר חלות
והמתעכבים נוטלים שתים אלו ואלו
נותנין חצין לכהן גדול והן קדש
קדשים ונאכלין לפנים מן הקלעים
לזכרי כהונה ליום ולילה עד חצות:

לערב פסח אחר סדר תמיד של בין הערבים אומרים זה
ויש לאמרו אחר מנחה :

בערב

בְּעֶרֶב פֶּסַח אַחַר שֶׁהִקְטִירוּ
קְטֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם
וְשֶׁהֵטִיבוּ הַנֵּרוֹת הַמְּנוּיִים עַל קָרְבַּן
פֶּסַח אוֹ שְׁלוּחָן הֵבִיאוּ כֶּבֶשׂ אוֹ עֵז
זָכָר בֶּן שָׁנָה לְקָרְבַּן פֶּסַח וְאֶחָד
הָאֲנָשִׁים וְאֶחָד הַנָּשִׁים חַיָּבִים בּוֹ׃
שְׁחָטוֹ וְקִבֵּל הַכֹּהֵן בְּמִזְרָק אֶת דָּמוֹ
וְהַכֹּהֲנִים הָיוּ עוֹמְדִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת
וְהַמְקַבֵּל נוֹתְנוֹ לַכֹּהֵן הַסָּמוּךְ לוֹ וְחָבֵרוֹ
לַחֲבֵרוֹ וּמְקַבֵּל מִזְרָק מָלֵא וְאַחַר
כָּךְ מַחֲזִיר הָרֵיקָן עַד שֶׁיַּגִּיעַ הַדָּם
אֵצֶל כֹּהֵן הַקָּרוֹב לַמִּזְבֵּחַ וְהוּא שׁוֹפְכוֹ
שְׁפִיכָה אַחַת נֶגֶד הַיְסוֹד וְיֵשׁ אוֹמְרִים
זוֹרְקוֹ זְרִיקָה אַחַת נֶגֶד הַיְסוֹד׃ קְרָעוֹ

וממחה

וממחה קרביו ומוציא אמוריו ומולחן
ומקטירן הכהן על המזבח הפסח
נשחט בשלש כתות ובעת שחיטתו
קוראים הלוים את ההלל אם גמרו
שנו ואם שנו שלשו ועל כל קריאה
תוקעים תקיעה תרועה תקיעה
ואחר כך כל אחד מוליך פסחו לביתו
וצולהו ואוכל ממנו כזית לפחות
על השבע בחבורה אחת על מצות
ומרורים ואינו נאכל אלא למנויו
ועד חצות ואין שוברים בו עצם׃
כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת
אלא שאין מביאים אותו לביתם ואין
צולים אותו עד הלילה׃

למוסף של ראש חדש יאמר אלו הפסוקים

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ
פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל
אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה
תְּמִימִם׃ וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד׃ וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה
לַיְיָ׃ וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה
לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת
לי״ וְלַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ
לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד

לחטאת

לְחַטָּאת לַיְיָ עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה
וְנִסְכּוֹ: ולמוסף של ראש השנה יאמר אלו הפסוקים ·
וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם
תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם: וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה
לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד אַיִל
אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל:
וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד חַטָּאת
לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ
וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ

וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ: למוסף חג המצות יאמר אלו הפסוקים ·

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיְיָ: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־ קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר חַטָּאת

אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר
אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה׃
כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם
אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ עַל עוֹלַת הַתָּמִיד
יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ׃ ובשאר ימים יתחיל והקרבתם

למוסף חג השבועות יאמר אלו הפסוקים׃

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה
חֲדָשָׁה לַייָ בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ
נִיחֹחַ לַייָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם אַיִל
אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃

ומנחתם

וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

למוסף יום הכפורים יאמר אלו הפסוקים:

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיי רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם

סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים
לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד: עִשָּׂרוֹן
עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכְּבָשִׂים: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד חַטָּאת
מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד
וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם:

לתוספת יום ראשון של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים·

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג
לַייָ שִׁבְעַת יָמִים: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה
אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר
שְׁלשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנַיִם כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ:

ומנחתם

וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר
פָּרִים שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד לִשְׁנֵי
הָאֵילִם: וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים:
וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת
הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

למוסף יום שני של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים׃

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנֵים
עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר עִזִּים
אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד

וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם :

למוסף יום שלישי של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים ·

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר
אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה
אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם : וּמִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט : וּשְׂעִיר חַטָּאת
אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ :

למוסף יום רביעי של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים ·

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם : מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט

כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד חַטָּאת
מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

למוסף יום חמישי של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים·

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

למוסף יום ששי של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים·

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם

בְּמִשְׁפָּט: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וּנְסָכֶיהָ:

למוסף יום שביעי של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים ·

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כְּמִשְׁפָּטָם: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד
מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

למוסף יום שמיני של חג הסוכות יאמר אלו הפסוקים ·

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ
פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה
שִׁבְעָה

שבעה תמימם: מנחתם ונסכיהם
לפר לאיל ולכבשים במספרם
כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד
עלת התמיד ומנחתה ונסכה:

למוסף ראש חדש · ולמוסף ראש השנה · ולמוסף חג המצות · ולמוסף חג השבועות · ולמוסף שמיני של חג הסוכות · פרק ח'

הביאו את המוספין פרים שנים
ואיל אחד בני שתי שנים
ושבעה כבשים בני שנה תמימים
וכלם עולות ושעיר עזים בן שנתו
לחטאת תורה אחת לראשי חדשים
כלם ולשבעת ימי הפסח ולעצרת
וליום טוב האחרון של חג אלא
שבאותו היום לא היה שם אלא פר

אֶחָד בִּלְבַד וְעוֹד שֶׁבְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ
וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מִי שֶׁזָּכָה בַּפַּיִס שַׁחֲרִית
זָכָה לַמּוּסָפִין׃ וּבָרְגָלִים אָמַר לָהֶם
הַמְּמוּנֶּה לְכֹהֲנֵי כָּל הַמִּשְׁמָרוֹת
הָרוֹצִים לַעֲבוֹד בֹּאוּ וְהָפִּיסוּ מִי שׁוֹחֵט
מִי זוֹרֵק מִי מַעֲלֶה אֵבָרֵי הַמּוּסָפִין
לַכֶּבֶשׁ׃ הֶעָלוּם לַכֶּבֶשׁ חָזְרוּ וְהֵפִּיסוּ
מִי מַעֲלֵה אוֹתָם מִן הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ׃
וְעוֹד שֶׁבְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה
הָיוּ הָאֵבָרִים נְתוּנִים עַל כַּרְכּוֹב
הַמִּזְבֵּחַ מִלְמַעְלָה בֵּין קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
וְכָל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה וְהָרְגָלִים הָיוּ
נְתוּנִים מֵחֲצִי כֶּבֶשׁ וּלְמַטָּה אֵלּוּ וְאֵלּוּ
כְּלַפֵּי מִזְרָח׃ הִשְׁקוּ אֶת הַמּוּסָפִין

וּבִקְּרוּם וַעֲקָדוּם שְׁחָטָם הַשּׁוֹחֵט בְּצָפוֹן
וְקִבֵּל הַמְקַבֵּל אֶת דָּמָם אֶחָד אֶחָד
בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן׃ נָטַל דַּם הַחַטָּאת
עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּבָא לוֹ
לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ
הַיְמָנִית בַּדָּם וְסוֹמְכָהּ בָּאַמָּה מִכָּאן
וּבַגּוּדָל מִכָּאן וּמְחַטֵּא וְיוֹרֵד עַל חוּדָהּ
שֶׁל קֶרֶן וּמְקַנֵּחַ אֶצְבָּעוֹ בִּשְׂפַת
הַמִּזְרָק וְכֵן לְאַרְבַּע קְרָנוֹת׃ שְׁיָרֵי
הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי׃ נָטַל
דַּם הָעוֹלוֹת אַחַת אַחַת וְנָתַן בַּמִּזְרָק
שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע מֵחֲצִי
הַמִּזְבֵּחַ וּלְמַטָּה וְהַשְּׁיָרִים שׁוֹפְכָן עַל
יְסוֹד דְּרוֹמִי הִפְשִׁיטוּ אֶת הָעוֹלוֹת

ונתחום

וּנְתָחוּם כְּמִשְׁפָּט וּמְסָרוּם לְמִי שֶׁזָּכָה
בָּהֶם לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים הַבָּשָׂר
בַּחֲמִשָּׁה הַקְּרָבִים וְהַסֹּלֶת וְהַיַּיִן
לַכְּבָשִׂים אֶחָד וְלָאֵילִם שְׁנַיִם
שְׁנַיִם ׃ וְהַפָּרִים קְרֵבִים בְּעֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה הָרֹאשׁ בְּאֶחָד וְהָרֶגֶל בִּשְׁנַיִם
הָעוֹקֶץ בִּשְׁנַיִם וְהָרֶגֶל בִּשְׁנַיִם הֶחָזֶה
בְּאֶחָד וְהַגֵּרָה בִּשְׁלֹשָׁה שְׁתֵּי הַיָּדַיִם
בִּשְׁנַיִם וּשְׁתֵּי הַדְּפָנוֹת בִּשְׁנַיִם הַקְּרָבַיִם
וְהַסֹּלֶת וְהַיַּיִן בִּשְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה ׃ עָמְדוּ
בְּשׁוּרָה וְהֶעֱלָה כָּל אֶחָד מַה שֶּׁזָּכָה
בּוֹ מִכָּל אֶחָד מֵהֶן לַכֶּבֶשׁ אוֹ עַל
כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ וּמְלָחוּם וְיָרְדוּ ׃ קָרַע
אֶת הַחַטָּאת וְהוֹצִיא אֶת הָאֵמוּרִין
נתנם

נְתָנָם בַּמַּגִּים וְהֶעֱלָם אֵצֶל אֵבָרֵי
הָעוֹלוֹת וּמְלָחָם וְיָרַד· עָלוּ מִי שֶׁזָּכוּ
וְהֶעֱלוּ אֵבָרֵי הָעוֹלוֹת תְּחִלָּה וְאַחַר
כָּךְ אֵמוּרֵי הַחַטָּאת עַל גַּבֵּי הַמַּעֲרָכָה
נָתְנוּ מֶלַח עַל גַּבֵּי הַמְּנָחוֹת וּבְלָלוּם
שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בַּחֲצִי הַהִין
שֶׁמֶן לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים בִּשְׁלִישִׁית
הַהִין לָאַיִל וְעִשָּׂרוֹן בִּרְבִיעִית הַהִין
לַכֶּבֶשׂ וְהִקְטִירוּם· מוּסַף רֹאשׁ הַשָּׁנָה
וּמִנְחַת הָעוֹמֶר וְעוֹלָתוֹ בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁל
פֶּסַח וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְקָרְבְּנוֹתָיו בַּעֲצֶרֶת
מַקְדִּימִין אוֹתָן וּמִנְחָתָן לְנִסְכֵּי הַיַּיִן·
הֵבִיאוּ יַיִן לְנַסֵּךְ כְּמִדַּת הַשֶּׁמֶן אִם הָיָה
שָׁם מוֹסִיפִין הַרְבֵּה תָּדִיר קוֹדֵם שֶׁל

שבת

שַׁבָּת לְשֶׁל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְשֶׁל רֹאשׁ
חֹדֶשׁ לְשֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכֵן לְכָל שְׁאָר
הַמּוֹעֲדוֹת׃ תָּקְעוּ וְהֵרִיעוּ וְתָקְעוּ וְדִבְּרוּ
הַלְוִיִּם בְּשִׁיר כְּמִשְׁפָּטָם וּבְשַׁבָּת נוֹתְנִין
אַחַר כַּךְ לֶחֶם פָּנִים לִפְנֵי יְיָ וְהִקְטִירוּ
הַבָּזִיכִין חַטָּאת רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְשֶׁל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה כֹּהֲנֵי בֵית אָב זָכוּ בָהֶם וְאֵין
זוֹלְקִין לְעוֹלָם קָרְבָּן כְּנֶגֶד קָרְבָּן אֶלָּא
כָּל הַפּוֹשֵׁט יָדוֹ לִיטוֹל נוֹטֵל מִכָּל אֶחָד
וְאֶחָד וְשֶׁל רְגָלִים יַד כָּל הַמִּשְׁמָרוֹת
שָׁוָה כִּי תוֹרָה אַחַת לְשִׁירֵי מִנְחַת
הָעוֹמֶר בִּזְמַנּוֹ וְלִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בִּזְמַנָּן
וְלַחַטָּאת וְלַשְּׁלָמִים הַבָּאִים בִּשְׁבִילָן
אֶלָּא שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל נוֹטֵל חַלָּה אַחַת

מן

מִן הַלֶּחֶם וְאִם רָצָה נוֹטֵל מֵהַכֹּל חֵלֶק
בָּרֹאשׁ וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים
לְזִכְרֵי כְהֻנָּה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת :

למוסף ר"ה מוספין זאת הבבא פרק ג'

הֵבִיאוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אַחַר מוּסַף
הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתוֹ פַּר אֶחָד
וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים הַכֹּל
עוֹלוֹת וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד וַעֲשָׂאוּם
כַּמִּשְׁפָּט וְהִקְרִיבוּ אֶת מִנְחָתָם
וּמַנְסְכֵיהֶם עַל הַכֹּל עַל יְדֵי שִׁיר :

למוסף יום שני של פסח מוסיפין זאת הבבא ׃

בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁל פֶּסַח אַחַר מוּסַף
הַיּוֹם וּמִנְחָתוֹ הֵבִיאוּ עִשָּׂרוֹן
סֹלֶת שְׂעוֹרִים מִתּוֹךְ שָׁלֹשׁ סְאִין
שֶׁנִּקְצְרוּ

שנקצרו בלילה שלפניו בין בחול
בין בשבת מן השדה הקרוב שבארץ
ישראל לדרומה של ירושלם נותנין
אותן בקופות ומביאין לעזרה וחובטין
וזורין ובורדין ולוקחין את השעורין
ומהבהבין באבוב מנוקב ושוטחין
אותן בעזרה שתהא הרוח מנשבת
בהן · אחר כך לותתין אותן מה
שאין כן בשאר המנחות וטוחנין
אותן ברחים של גרוסות ומנפין את
הקמח בשלש עשרה נפה ומוציאין
ממנו עשרון ובוללין אותו בלוג שמן
ונותנין עליו קומץ לבונה ומניפו
במזרח המזבח מוליך ומביא מעלה
ומוריד ·

וּמוֹרִיד וּמַגִּישׁוֹ כְּנֶגֶד חוּדָהּ שֶׁל קֶרֶן
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית סִלֵּק לְבוֹנָתָהּ מִצַּד
אֶחָד וְקָמַץ מִמָּקוֹם שֶׁנִּתְרַבָּה שַׁמְנָהּ
וּנְתָנוֹ בִּכְלִי שָׁרֵת אַחַר כַּךְ מְלַקֵּט אֶת
כָּל לְבוֹנָתָהּ וְנוֹתְנָהּ עַל גַּבָּיו וּמַעֲלֶה
אוֹתוֹ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּמוֹלְחוֹ וְהִקְטִירוֹ
מִן הַכְּלִי עַל גַּבֵּי הָאִשִּׁים הֵבִיאוּ כֶּבֶשׂ
תָּמִים בֶּן שְׁנָתוֹ לְעוֹלָה הִשְׁקוּהוּ
וּבִקְּרוּהוּ וַעֲקָדוּהוּ שְׁחָטוֹ בְּצָפוֹן וְקִבֵּל
אֶת דָּמוֹ בְּצָפוֹן וְנָתַן מִמֶּנּוּ שְׁתֵּי
מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְהִקְטִירוּ הָאֵבָרִים
נָתַן מִנְחַת עַל שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים סֹלֶת
בָּלוּל בִּרְבִיעִית הַהִין שֶׁמֶן וְהִקְטִירוֹ
וּמְנַסְּכִין עַל הַכֹּל עַל יְדֵי שִׁיר:

סדר עבודה רבא

למוסף חג השבועות מוסיפין זאת הבבא הגליסית •

בַּעֲצֶרֶת אַחַר מוּסַף הַיּוֹם וּמִנְחָתוֹ
הֵבִיאוּ בִּשְׁבִיל שְׁתֵּי
הַלֶּחֶם פַּר אֶחָד וּשְׁנֵי אֵילִים וְשִׁבְעָה
כְבָשִׂים הַכֹּל עוֹלוֹת וּשְׂעִיר חַטָּאת
אֶחָד וַעֲשָׂאוּם כַּמִּשְׁפָּט וְהִקְרִיבוּ אֶת
מִנְחָתָם • הֵבִיאוּ שְׁתֵּי חַלּוֹת כָּל אַחַת
מֵהֶן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מְנוּפָּה בִּשְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה נָפָה מִתּוֹךְ סְאָה וּמֶחֱצָה לְכָל
חַלָּה מִן הֶחָדָשׁ שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
לִישָׁתָן וַעֲרִיכָתָן בַּחוּץ וַאֲפִיָּתָן בִּפְנִים
כֵּיצַד מֵבִיא שְׂאוֹר מִמָּקוֹם אַחֵר
וּמוֹסִיף עָלָיו עַד כְּדֵי עִשָּׂרוֹן וּמְחַמְּצוֹ
הַכֹּל מֵאֶתְמוֹל שֶׁאֵינוֹ דוֹחֶה לֹא אֶת

הַשַּׁבָּת

הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב׃ אֹרֶךְ
הַחַלּוֹת שִׁבְעָה טְפָחִים וְרָחְבָּן אַרְבָּעָה
טְפָחִים וְקַרְנוֹתֵיהֶן אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת׃
וּמֵבִיא שְׁנֵי כְבָשִׂים לְזֶבַח שְׁלָמִים
וּמֵנִיפָן בְּמִזְרַח הַמִּזְבֵּחַ כְּעוֹדָם חַיִּים
אַחַר כָּךְ שׁוֹחֲטָן וּמְקַבֵּל דָּמָן בַּצָּפוֹן
וְנוֹתֵן בַּמִּזְרָק מִכְּלִי אֶחָד מֵהֶן שְׁתֵּי
מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְהַשִּׁירַיִם נִשְׁפָּכִין
עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי הִפְשִׁיטָן וְקִרְעָן
וְהוֹצִיא אֵמוּרֵיהֶן וּנְתָנָן בְּמָנִים וּמוֹלְחָן
וְלוֹקֵחַ חָזֶה וְשׁוֹק מִכָּל אֶחָד מֵהֶן
וּמַנִּיחָן בְּצַד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּמַנִּיחַ שְׁתֵּי
יָדָיו מִלְּמַטָּה וּמֵנִיף הַכֹּל כְּאֶחָד
בְּמִזְרַח הַמִּזְבֵּחַ מוֹלִיךְ וּמֵבִיא מַעֲלֶה

ה ב ג ז   וּמוֹרִיד.

ומוריד והקטיר את האמורין והקריב
את מנחתם ומנסכין על הכל על
ידי שירה:

ליום א' של סוכות מוסיפים הזבח א' של פרק י' ואחריה אומרי' הזבי' הא' המתחלת וכל משמרי' בד' ל"ו ע"ב: פרק י'

ביום ראשון של חג הביאו שלשה
עשר פרים ומסרום לשלשה
עשר משמרות ואילים שנים לשני
משמרות וארבעה עשר כבשים
שנים עשר מהם שנים שנים לששה
משמרות ושנים לשני משמרות אחד
אחד וכולן עולות ושעיר חטאת אחד
למשמר אחד נמצאו עשרים וארבעה
משמרות כולן עובדין ומי שהקריב

פָּרִים הַיּוֹם לֹא יַקְרִיב לְמָחָר אֶלָּא חוֹזְרִים חֲלִילָה :

ליום ב' מוסיפין פסקא הזא' השנית ואחריה הפסקא הח' ·

מִסְרָךְ בְּיוֹם שֵׁנִי שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים לִשְׁנֵים עָשָׂר מִשְׁמָרוֹת וְאֵילִם שְׁנַיִם לִשְׁנֵי מִשְׁמָרוֹת וְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים עֲשָׂרָה מֵהֶם שְׁנַיִם שְׁנַיִם לַחֲמִשָּׁה מִשְׁמָרוֹת וְאַרְבָּעָה לְאַרְבָּעָה מִשְׁמָרוֹת אֶחָד אֶחָד וְכוּלָּן עוֹלוֹת וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְמִשְׁמָר אֶחָד :

ליום ג' מוסיפי' הפסקא הזאת השלישי' ואחריה הפסקא הח' ·

מִסְרָךְ בְּיוֹם שְׁלִישִׁי אֶחָד עָשָׂר פָּרִים לְאֶחָד עָשָׂר מִשְׁמָרוֹת

וְאֵילִים שְׁנַיִם לִשְׁנֵי מִשְׁמָרוֹת וְאַרְבָּעָה
עָשָׂר כְּבָשִׂים שְׁמֹנָה מֵהֶם שְׁנַיִם שְׁנַיִם
לְאַרְבָּעָה מִשְׁמָרוֹת וְשִׁשָּׁה לְשִׁשָּׁה
מִשְׁמָרוֹת אֶחָד אֶחָד וְכֻלָּן עוֹלוֹת
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְמִשְׁמָר אֶחָד:
ליום ד' מוסיפין הזבח הזאת הרביעי' ואחריה הזב' פת'׃

מְסָרוּ בְּיוֹם רְבִיעִי עֲשָׂרָה פָּרִים
לַעֲשָׂרָה מִשְׁמָרוֹת וְאֵילִים
שְׁנַיִם לִשְׁנֵי מִשְׁמָרוֹת וְאַרְבָּעָה עָשָׂר
כְּבָשִׂים שִׁשָּׁה מֵהֶם שְׁנַיִם שְׁנַיִם
לִשְׁלֹשָׁה מִשְׁמָרוֹת וּשְׁמֹנָה לִשְׁמֹנָה
מִשְׁמָרוֹת אֶחָד אֶחָד וְכֻלָּן עוֹלוֹת
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְמִשְׁמָר אֶחָד:
ליום ה' מוסיפין הזבח הזאת החמישי' ואחרי' הזב' פת'׃

מְסָרְךָ בְּיוֹם חֲמִישִׁי תִּשְׁעָה פָּרִים
לְתִשְׁעָה מִשְׁמָרוֹת וְאֵילִים
שְׁנַיִם לִשְׁנֵי מִשְׁמָרוֹת וְאַרְבָּעָה עָשָׂר
כְּבָשִׂים אַרְבָּעָה מֵהֶם שְׁנַיִם שְׁנַיִם
לִשְׁנֵי מִשְׁמָרוֹת וַעֲשָׂרָה לַעֲשָׂרָה
מִשְׁמָרוֹת אֶחָד אֶחָד וְכֻלָּן עוֹלוֹת
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְמִשְׁמָר אֶחָד:

ליום ו' מוסיפים הבבא הזאת השמינית ואחרי' הבבא הת' ׃

מְסָרְךָ בְּיוֹם שִׁשִּׁי שְׁמֹנָה פָּרִים
לִשְׁמֹנָה מִשְׁמָרוֹת וְאֵילִים
שְׁנַיִם לִשְׁנֵי מִשְׁמָרוֹת וְאַרְבָּעָה עָשָׂר
כְּבָשִׂים שְׁנַיִם מֵהֶם לְמִשְׁמָר אֶחָד
וּשְׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים עָשָׂר מִשְׁמָרוֹת
אֶחָד אֶחָד וְכֻלָּן עוֹלוֹת וּשְׂעִיר חַטָּאת

סדר עבודה רבא

אֶחָד לְמִשְׁמָר אֶחָד׃

ליום ז׳ מוסיפי׳ סבבא הואת שביעי׳ ואחריה הסבבא הח׳ ׃

מסרן בְּיוֹם שְׁבִיעִי שִׁבְעָה פָרִים לְשִׁבְעָה מִשְׁמָרוֹת וְאֵילִים שְׁנַיִם לִשְׁנֵי מִשְׁמָרוֹת וְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מִשְׁמָרוֹת וְכֻלָּן עוֹלוֹת וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְמִשְׁמָר אֶחָד׃

בכל יום ויום מימי החג אומרים זאת הסבבא השמינית ׃

וכל מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר הָיוּ מַפִּיסִין בֵּינֵיהֶם מִי שׁוֹחֵט מִי זוֹרֵק מִי מַעֲלֶה אֵבָרִים לַכֶּבֶשׁ ׃ וְעוֹד מַפִּיסִין מִי מַעֲלֶה אוֹתָם מִן הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ הִשְׁקוּם וּבִקְּרוּם וַעֲקָדוּם ׃ שְׁחָטוּם

בצפון

בַּצָּפוֹן וְקִבְּלוּ דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן׃ מִי שֶׁזָּכָה בְּדַם הַחַטָּאת עָלָה בַּכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּמְחַטֵּא עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי׃ נָטְלוּ דְמֵי הָעוֹלוֹת וּנְתָנוּ בַּמִּזְרָק מִכָּל אֶחָד מֵהֶן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע מֵחֲצִי הַמִּזְבֵּחַ וּלְמַטָּה וְהַשִּׁירַיִם נִשְׁפָּכִין עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי׃ הִפְשִׁיטוּ אֶת הָעוֹלוֹת וְנִתְּחוּם כַּמִּשְׁפָּט׃ עָמְדוּ בְשׁוּרָה מִשְׁמָרוֹת מִשְׁמָרוֹת לְבַד וְהֶעֱלָה כָּל אֶחָד מַה שֶּׁזָּכָה בּוֹ לַכֶּבֶשׁ מֵחֶצְיוֹ וּלְמַטָּה בְּמִזְרָחוֹ וּמְלָחוּם וְיָרְדוּ וַאֲחֵרִים הֶעֱלוּ אוֹתָם מִן הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ׃ קָרַע אֶת הַחַטָּאת וְהוֹצִיא

אֶת

אֶת הָאֵמוּרִין נְתָנָם בְּמַגִּיס וְהִקְטִירָן
וְהִקְטִירוּ אֶת הַמְּנָחוֹת · הֵבִיאוּ יַיִן
לַנֶּסֶךְ כְּמִדַּת הַשֶּׁמֶן אִם הָיָה שַׁבָּת
תָּדִיר קוֹדֵם · וְדִבְּרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר
בְּמִשְׁפָּטָן · וְאַחַר כַּךְ נוֹתְנִים לֶחֶם
פָּנִים לִפְנֵי יְיָ וְהִקְטִירוּ הַבָּזִיכִין וְיַד כָּל
הַמִּשְׁמָרוֹת שָׁוָה בְּחִלּוּק הַמַּתָּנוֹת:

לשחרית של יום הכפורים · פרק יח

שִׁבְעַת יָמִים קוֹדֶם יוֹם הַכִּפּוּרִים
מַפְרִישִׁין כֹּהֵן גָּדוֹל
מִבֵּיתוֹ לְלִשְׁכָּה שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ לְשָׁמְרוֹ
מִסְּפֵק נִדָּה וּמַזִּין עָלָיו שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי
וּמַתְקִינִין סְגָן וְאוֹמְרִים לוֹ פְּרוֹשׁ וְהַזֵּה
לְעַצְמָךְ אֲבָל אֵין בֵּית דִּין נִזְקָקִין לוֹ

מִשּׁוּם אֵיבָה שֶׁאֵין פְּרִישָׁה וְהַזְּאַת מְעַכֶּבֶת׃ אֵירַע פִּסּוּל בְּכֹהֵן גָּדוֹל נִכְנַס וּמְשַׁמֵּשׁ תַּחְתָּיו וּמַתְחִיל מִן הָעֲבוֹדָה שֶׁפָּסַק בָּהּ רִאשׁוֹן וְהִיא חִנּוּכוֹ׃ לְמָחָר רִאשׁוֹן חוֹזֵר לַעֲבוֹדָתוֹ וְהַשֵּׁנִי כֵּיוָן שֶׁעָבַד בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים כָּל מִצְוֹת כְּהוּנָּה גְּדוֹלָה עָלָיו וְאֵינוֹ עוֹבֵד מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם וּמְמַנִּין אֶת הַסְּגָן בַּתְּחִלָּה עַל הַמִּקְדָּשׁ עַל חֲמִשָּׁה עָשָׂר מְמוּנִּין שֶׁהָיוּ שָׁם וְהוּא אֶחָד מֵהֶם וְכֻלָּם כְּשֵׁרִים בְּכֹהֲנִים לְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים חוּץ מִזֶּה בֵּין שֶׁהָיָה מְמוּנֶּה וְאַחַר כַּךְ סְגָן בֵּין שֶׁהָיָה סְגָן וְאַחַר כַּךְ מְמוּנֶּה אֵין כֹּהֲנֵי בֵּית אָב מַבְלִישִׁין

אֶת הָעֲזָרָה שַׁחֲרִית עַד כּוֹאוֹ וְאֵין מְחַמְּמִין הָמִין לִרְבִיכַת חֲבִתִּין וְאֵין נִכְנָסִים לַפַּיִס לַעֲבוֹדָה וְלִתְפִלָּה אֶלָּא בִּרְשׁוּתוֹ וְאֵין הַמַּקְטִיר מַקְטִיר פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם עַד שֶׁהוּא אוֹמֵר לוֹ מִבַּחוּץ הַקְטֵר וְאִם הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל אוֹמֵר לוֹ אִישִׁי כֹּהֵן גָּדוֹל הַקְטֵר וּכְשֶׁהוּא נִכְנָס לַהֵיכָל מַגְבִּיהַּ לוֹ אֶת הַפָּרוֹכֶת וְכֵן כְּשֶׁשָּׁמַע קוֹל רַגְלָיו שֶׁהוּא יוֹצֵא׃ בָּא לְהַגְרִיל וְהוּא לִימִינוֹ בָּא לוֹ לִקְרוֹת נוֹתֵן לוֹ סֵפֶר תּוֹרָה עָלָה בַּכֶּבֶשׁ עַד הֶצִיו אוֹחֵז בִּימִינוֹ וּמַעֲלֵהוּ׃ בָּא לְנַסֵּךְ עוֹמֵד עַל הַקֶּרֶן וְרוֹמֵז לַמְשׁוֹרְרִים׃ אֵין מְמַנִּין כֹּהֵן גָּדוֹל בַּתְּחִלָּה עַד

שנעשה

שֶׁנַּעֲשָׂה סְגָן וַהֲרֵי הוּא אֶצְלוֹ כְּמִשְׁנֶה
לְמֶלֶךְ וְכֹהֵן גָּדוֹל מְחַבְּבוֹ וּמְזַכֶּה לוֹ
אֶת הַמַּחְתָּה לִקְטֹרֶת תָּמִיד וְאִם רָצָה
מְזַכֶּה לוֹ אֶת הַכַּף וְאֶחָד מִשְּׁנֵי גִּזְרֵי
שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ לֹא הָיוּ לָהֶם נָשִׁים
מַשִּׂיאִים אוֹתָם׃ הָיָה אֶחָד מֵהֶם נָשׂוּי
שְׁתַּיִם אַף עַל פִּי שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל אֵינוֹ
רַשַּׁאי כּוֹתֵב גֵּט לְאַחַת מֵהֶן שֶׁנֶּאֱמַר
וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ עַד שֶׁיִּהְיֶה
לוֹ בַּיִת וִיכַפֵּר עַל בַּיִת אֶחָד׃

חָמֵשׁ חֲלוּקוֹת הֵן בְּסֵדֶר הַיּוֹם
מִלְּבַד תְּרוּמַת הַמִּזְבֵּחַ
וְהֶבְעֵר אַרְבַּע מַעֲרָכוֹת וּשְׁנֵי גִּזְרֵי
וְאֵלוּ הֵן דִּשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמְּנוֹרָה

דַּם הַתָּמִיד וּשְׁנֵי נֵרוֹת וּקְטֹרֶת
וְהַעֲלָאַת אֵבָרִים · מִנְחַת הַסֹּלֶת
וַחֲבִתִּין וְהַיַּיִן · וּבַשַּׁבָּת הִקְרִיב שְׁנֵי
כִּבְשֵׂי מוּסַף וּמִנְחָתָם · פַּר לְעוֹלָה
וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים לְמוּסַף הַיּוֹם וּמִנְחָתָם
הַכֹּל בִּשְׁמוֹנָה כֵּלִים שֶׁהֵם בִּגְדֵי זָהָב ·
וַעֲבוֹדַת הַיּוֹם בְּאַרְבָּעָה שֶׁהֵם בִּגְדֵי
לָבָן וִידּוּי פָּרוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל
וְנָתַן עַל שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים גּוֹרָלוֹת · וִידּוּי
פָּרוֹ שְׁנִיָּה וּשְׁחִיטָתוֹ · קְטֹרֶת פְּנִימִית
וּתְפִלַּת הַהֵיכָל · הַזָּאַת דַּם הַפָּר לִפְנֵי
הַכַּפֹּרֶת שְׁחִיטַת הַשָּׂעִיר הַפְּנִימִי
וְהַזָּאַת דָּמוֹ שָׁם · הַזָּאַת דַּם הַפָּר לִפְנֵי
הַפָּרֹכֶת וְהַזָּה שָׁם מִדַּם הַשָּׂעִיר ·

צרף את הדמים ונתן על קרנות
המזבח הפנימי הזה על טהרו ושפך
השירים במזבח החיצון · ודוי שעיר
המשתלח ושלוחו · הוצאת אמורי
פר ושעיר · קריאת התורה וברכותיה
ופר ושעיר יוצאין לשרפה · לבש
בגדי זהב ועשה את השעיר החיצון
ואילו ואיל העם הקטיר אמורי פר
ושעיר ומנחת האילים · ונסך היין
על המוספין ובשבת עורכים לחם
הפנים והוא מקטיר הבזיכין · שחט
את התמיד של בין הערבים וזרק
דמו עורכים שני גזרין ומעלה איברים
לבש בגדי לבן נכנס והוציא את הכף

ואת המחתה לבש בגדי זהב והקטיר
את הקטרת ומנחת הסלת וחבתין
והיין והעלה את הנרות דשן את
המערבי והעלהו והשתחוה ויצא: פי׳ יג
כל שבעת הימים היה כהן גדול
זורק את הדם ומטיב את
הנרות ומקטיר את הקטרת ומקריב
את הראש ואת הרגל כדי שיהיה
רגיל בעבודה׃ ערב יום הכפורים בין
הערבים אוכל מעט ואינו ישן כל
הלילה אלא דורש ודורשין לפניו׃
ננעלו שערי העזרה וכהנים ולוים
שומרים כמשפטן׃ הגיע חצות לילה
יוצא והולך לבית הטבילה שבצד

לשכתו

M.T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

לשכתו על גג שער המים · והוא
אחד משערי העזרה שבדרום שבו
מכניסין צלוחית של מים שלניסוך
בחג ובו המים מפכים העתידין
להיות יוצאים מתחת מפתן הבית ·
פשט בגדי עצמו ירד וטבל עלה
ונסתפג ולבש שמנה בגדים ירדו
כהני בית אב לבית הטבילה שתחת
הבירה פשטו בגדי חול ירדו וטבלו
עלו ונסתפגו ולבשו ארבעה בגדים ·
היו מבלשין את העזרה והעמידו
עושי חבתין לעשותן קרא הגבר
נתקבצו האמרכלין ופתחו שערי
העזרה תקעו והריעו ותקעו קדש

כהן גדול ידיו ורגליו נטל מחתת
הכסף ועלה לראש המזבח ופנה
את הגחלים אילך ואילך וחתה מן
המאכלות הפנימיות וירד ועירן
אצל המזבח קדמה · קדשו הכהנים
ידיהם ורגליהם נטלו המגרפות
והצנורות ועלו לראש המזבח וכל
האברים והפדרים שלא נתאכלו
סונקין אותם לצדי המזבח · החלו
מעלין באפר על גבי התפוח ואחרים
מעלין גזרין לסדר המערכות · סדרו
מערכה גדולה מזרחה ובצדה
מערכה שניה ליטול הימנה גחלים
לקטורת תמיד שבכל יום ומערכה

שְׁלִישִׁית לִיטּוֹל הַיּוֹמָה גֶחָלִים לִקְטֹרֶת לִפְנַי לִפְנִים וּמַעֲרָכָה רְבִיעִית לְקִיּוּם הָאֵשׁ ׃ עָלָה כֹּהֵן גָּדוֹל וְהֶחֱזִיר אֶת הָאֵבָרִים לְמַעֲרָכָה גְדוֹלָה הִצִּית אֶת הָאוּר בְּכֻלָּן וְעָרַךְ עָלֶיהָ שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים וְיָרַד וְחָזַר לְלִשְׁכָּתוֹ עַד שֶׁיָּאִיר מִזְרָח ׃ הוֹרִידוּ כֹּהֵן גָּדוֹל לְבֵית הַטְּבִילָה עַל גַּג שַׁעַר הַמָּיִם וְזוֹ טְבִילָה רִאשׁוֹנָה מֵחָמֵשׁ טְבִילוֹת וַעֲשָׂרָה קִדּוּשִׁין שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל טוֹבֵל וּמְקַדֵּשׁ בּוֹ בַּיּוֹם מִן הַקִּתּוֹן שֶׁל זָהָב ׃ פֵּרְשׂוּ סָדִין שֶׁל בּוּץ בֵּינוֹ לְבֵין הַכֹּהֲנִים הַמְלַוִּין אוֹתוֹ שָׁם פָּשַׁט יָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג וְלָבַשׁ בִּגְדֵי זָהָב קִדֵּשׁ

יָדָיו וְרַגְלָיו פְּתָחוּ שַׁעַר הַהֵיכָל נִכְנַס כֹּהֵן גָּדוֹל וְדִשֵּׁן אֶת הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהֵטִיב חֲמִשָּׁה נֵרוֹת׃ יָצָא וְהֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַתָּמִיד הִשְׁקוּהוּ וּבִקְּרוּהוּ וַעֲקָדוּהוּ וְשָׁחַט בּוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל רוֹב שְׁנַיִם וּמֵרֵק אַחֵר שְׁחִיטָה עַל יָדוֹ תּוֹרָה אַחַת לְכָל קָרְבְּנוֹת הַיּוֹם׃ קִבֵּל אֶת הַדָּם וּזְרָקוֹ כְּמִשְׁפָּט הַפְּשִׁיטוּ אֶת הַתָּמִיד וְנִתְּחוּהוּ וְהֶעֱלוּהוּ לַכֶּבֶשׁ וּמְלָחוּהוּ וְיָרְדוּ וּבָאוּ לָהֶם לְלִשְׁכַּת הַגָּזִית׃ פרק יג

אָמַר לָהֶם הַמְמוּנֶּה בָּרְכוּ בְּרָכָה אַחַת׃ הֵחֵלּוּ קוֹרִין אַהֲבַת עוֹלָם עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת שְׁמַע וְהָיָה אִם

שמע

שָׁמַע וַיֹּאמֶר וְהֵם בֵּרְכוּ שָׁלֹשׁ בְּרָכוֹת
וּבַשַּׁבָּת מוֹסִיפִין בְּרָכָה אַחַת׃ נִכְנַס
כֹּהֵן גָּדוֹל וְהֵטִיב שְׁנֵי נֵרוֹת׃ יָצָא
וְהֵבִיאוּ לוֹ חֲצִי מָנֶה קְטוֹרֶת בְּבָזָךְ
נְתָנוּהוּ בְּתוֹךְ הַכַּף וּנְטָלוֹ בְיָדוֹ וְהַסְּגָן
עוֹלֶה וְחוֹתֶה בְשֶׁל כֶּסֶף וּמְעָרֶה בְשֶׁל
זָהָב׃ רָצוּ כֹּהֲנִים וּלְוִיִּם לְקוֹל הַמַּגְרֵפָה׃
הִגִּיעוּ לְשַׁעַר הָאוּלָם הִגְבִּיהַּ הַסְּגָן
אֶת הַפָּרֹכֶת וְנִכְנְסוּ שְׁנֵיהֶם׃ רָדָה
אֶת הַגֶּחָלִים עַל מִזְבַּח הַזָּהָב וְעִירָה
אֶת הַקְּטוֹרֶת לְחָפְנָיו שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל
וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא׃ אָמַר לוֹ אִישִׁי כֹּהֵן
גָּדוֹל הַקְטֵר׃ פֵּרְשׁוּ הַכֹּהֲנִים מִבֵּין
הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ וְהִקְטִיר וְהִשְׁתַּחֲוָה

וַיֵּצֵא׃ נִכְנְסוּ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים הִשְׁתַּחֲווּ
וְיָצְאוּ׃ בָּאוּ וְעָמְדוּ עַל מַעֲלוֹת הָאוּלָם
עָלָה כֹּהֵן גָּדוֹל בְּאֶמְצַע הַכֶּבֶשׁ וְהַסְּגָן
מִימִינוֹ הִגִּיעַ לְמַחֲצִית הַכֶּבֶשׁ אָחַז
הַסְּגָן בִּימִינוֹ וְהֶעֱלָהוּ הוֹשִׁיט לוֹ
הָאֵבָרִים וְסָמַךְ עֲלֵיהֶן וּזְרָקָן וְעָרְכוּ
אוֹתָם עַל הָאֵשׁ׃ הֵחֵלּוּ אֵלּוּ שֶׁעַל
מַעֲלוֹת הָאוּלָם וּמְבָרְכִים בִּרְכַּת
כֹּהֲנִים׃ הִקְרִיב מִנְחַת הַסֹּלֶת וּמַחֲצִית
הַחֲבִתִּין׃ נָתְנוּ לוֹ רְבִיעִית הַהִין יַיִן
לַנֶּסֶךְ תָּקְעוּ וְהֵרִיעוּ וְתָקְעוּ וְדִבְּרוּ
הַלְוִיִּם בְּשִׁיר כְּמִשְׁפָּטָן׃

למוסף יום הכפורים · פרק יד

הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַמּוּסָפִין אִם הָיָה

שבת תדיר קודם והקריב
שני כבשים לעולה ומנחתם כמשפט
הביאו לו פר אחד ושבעה כבשים
וכלם עולות מכלל מוסף היום
ועשאם כמשפט והקריב את מנחתם
פרשו סדין של בוץ בלשכת המדיחין
שממנה מטבה עולה לגג בית הפרוה
ושם היה בית הטבילה לכהן גדול
ביום הכפורים כדי שלא יצא מן
המקדש קדש ידיו ורגליו פשט בגדי
זהב ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו
לו בגדי לבן ולבש קדש ידיו ורגליו ·
בשחר היה לובש פילוסין של שמנה
עשר מנה ובין הערבים הנדויין של

שְׁנֵים עָשָׂר מָנֶה אֵלוּ מִשֶּׁל צִבּוּר וְאִם בָּא לְהוֹסִיף מִתְנַדֵּב מִשֶּׁלּוֹ · בָּא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ הָעוֹמֵד בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ מָשׁוּךְ כְּלַפֵּי צָפוֹן רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפָנָיו לְמַעֲרָב וְכֹהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד בַּמִּזְרָח וּפָנָיו לְמַעֲרָב וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַפָּר וּמִתְוַדֶּה וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי אָנָּא בַּשֵּׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים לַעֲוֹנוֹת וְלִפְשָׁעִים שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי הַשֵּׁם · עֶשֶׂר פְּעָמִים

הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל מַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם בְּיוֹם
הַכִּפּוּרִים שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה בַּפָּר וּשְׁלֹשָׁה
בַּשָּׂעִיר וְאֶחָד בַּגּוֹרָלוֹת: כַּשְּׁלִישִׁי
שֶׁבִּשְׁלָשְׁתָּם הַכֹּהֲנִים נוֹפְלִים עַל
פְּנֵיהֶם וְכָל הָעָם כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד וְהוּא הָיָה מְכַוֵּין לִגְמוֹר
הַשֵּׁם כְּנֶגֶד הָן וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ: בָּא
לוֹ לְמִזְרַח הָעֲזָרָה לִצְפוֹן הַמִּזְבֵּחַ
הַסְּגָן מִימִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אָב מִשְּׂמֹאלוֹ
וְשָׁם שְׁנֵי שְׂעִירִים שָׁוִים בְּמַרְאֶה
וּבְקוֹמָה וּבְדָמִים וּלְקִיחָתָן כְּאֶחָד:
וְקַלְפֵּי הָיְתָה שָׁם וּבָהּ שְׁנֵי גוֹרָלוֹת
שֶׁל זָהָב אֶחָד כָּתוּב עָלָיו לַשֵּׁם וְאֶחָד

כָּתוּב עָלָיו לַעֲזָאזֵל ׃ טָרַף בַּקַּלְפִּי
וְהֶעֱלָה אוֹתָם אִם שֶׁל שֵׁם עָלָה
בִימִינוֹ הַסְּגָן אוֹמֵר לוֹ אִישִׁי כֹּהֵן גָּדוֹל
הַגְבֵּהַ יְמִינְךָ וְאִם עָלָה בִשְׂמֹאלוֹ רֹאשׁ
בֵּית אָב אוֹמֵר לוֹ אִישִׁי כֹּהֵן גָּדוֹל
הַגְבֵּהַ שְׂמֹאלֶךָ נְתָנָן עַל שְׁנֵי
הַשְּׂעִירִים וּכְשֶׁהוּא מַנִּיחַ אֶת שֶׁל שֵׁם
אוֹמֵר לַשֵּׁם וּמַאֲרִיךְ בִּנְעִימָתוֹ וְהֵן
עוֹנִין אַחֲרָיו בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד וְהַסְּגָן אוֹ רֹאשׁ בֵּית אָב
אוֹמֵר חַטָּאת ׃ קָשַׁר לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית
בְּרֹאשׁ שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וְהֶעֱמִידוֹ
כְּנֶגֶד שַׁעַר הַמִּזְרָח קָשַׁר לָשׁוֹן אַחֵר
לַנִּשְׁחָט בְּצַוָּארוֹ ׃ בָּא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ

שְׁנִיָּה וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁוֹ וּמִתְוַדֶּה וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁךָ אָנָּא בַּשֵּׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים לַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי הַשֵּׁם וְהֵם עוֹנִין אַחֲרָיו בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד וְהוּא מְכַוֵּין וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ ׃ שְׁחָטוֹ בְּצָפוֹן הַמִּזְבֵּחַ וְקִבֵּל בְּמִזְרָק אֶת

דָּמוֹ נְתָנוֹ לְמִי שֶׁמְּמָרֵס בּוֹ עַל הָרוֹבֶד
הָרְבִיעִי הָעֶלְיוֹן שֶׁבְּמַעֲלוֹת הָאוּלָם
כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקְרוֹשׁ ׃ נָטַל מַחְתָּה שֶׁל
זָהָב פַּרְוַיִם הַדּוֹמֶה לְדַם פָּרִים וְעָלָה
לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וְחָתָה מִגַּחֲלֵי מַעֲרָכָה
שְׁלִישִׁית מִן הַסָּמוּךְ לְמַעֲרָב יָרַד
וְהִנִּיחָהּ עַל אוֹתוֹ הָרוֹבֶד ׃ פירק ט״ו
הוֹצִיאוּ לוֹ אֶת הַכַּף רֵיקָן וְכֵלִי
שֶׁל חוֹל כְּעֵין מַחְתָּה פְּתוּחָה
מִן הַצַּד מְלֵאָה קְטֹרֶת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה
שֶׁהֶחֱזִירוּהָ לְמַכְתֶּשֶׁת מֵאֶתְמוֹל
וְחוֹפֵן מִמֶּנָּה מְלֹא חָפְנָיו לֹא מְחוּקוֹת
וְלֹא גְדוּשׁוֹת אֶלָּא טְפוּפוֹת וְנוֹתֵן
לְתוֹךְ הַכַּף נָטַל אֶת הַמַּחְתָּה שֶׁל

קדש

קֹדֶשׁ בִּימִינוֹ מִפְּנֵי כְבֵדָה וְאֶת הַכַּף
בִּשְׂמֹאלוֹ פֵּרְשׁוּ הַכֹּהֲנִים מִן הָהֵיכָל
וְהוּא מְהַלֵּךְ בָּהֵיכָל לִדְרוֹמוֹ בֵּין
הַמִּזְבֵּחַ וְהַמְּנוֹרָה עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְקֹדֶשׁ
הַקֳּדָשִׁים׃ לֹא הָיָה שָׁם כּוֹתֶל בַּבַּיִת
שֶׁבָּנוּ בְּנֵי הַגּוֹלָה אֶלָּא שְׁתֵּי פָּרוֹכוֹת
וּבֵינֵיהֶם אַמָּה הַחִיצוֹנָה פְּרוּפָה מִן
הַדָּרוֹם וְהַפְּנִימִית מִן הַצָּפוֹן מְהַלֵּךְ
בֵּינֵיהֶן וּמַרְחִיק אוֹרְתָן בְּאַצִּילֵי יָדָיו
שֶׁלֹּא יַחְרְכוּ׃ הִגִּיעַ לַצָּפוֹן הָפַךְ פָּנָיו
לַדָּרוֹם וּמְהַלֵּךְ לִשְׂמֹאלוֹ עִם הַפָּרוֹכֶת
עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לָאָרוֹן הָיָה נִכְנָס
וְיוֹצֵא לְאוֹרוֹ וְנוֹתֵן אֶת הַמַּחְתָּה בֵּין
שְׁנֵי הַבַּדִּים׃ מִשֶּׁנִּגְנַז הָאָרוֹן הָיָה

מְגַשֵּׁשׁ וְנִכְנָס מְגַשֵּׁשׁ וְיוֹצֵא וְנוֹתְנָהּ
עַל אֶבֶן שְׁתִיָּה שֶׁהָיְתָה שָׁם גְּבוֹהָה
מִן הָאָרֶץ שָׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת · נָטַל אֶת
הַכַּף וְאָחֲזוֹ בְּרָאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו אוֹ
בְשִׁנָּיו וּמְעָרֶה אֶת הַקְּטֹרֶת בְּגוּדְלוֹ
לְתוֹךְ חָפְנָיו חֲזָרָה מִדָּתָהּ בִּפְנִים
כְּמִדָּתָהּ בַּחוּץ וְזוֹ הָיְתָה עֲבוֹדָה קָשָׁה
שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ · צָבַר בְּיָדוֹ אֶת הַקְּטֹרֶת
בִּפְנִים עַל גַּבֵּי הַגֶּחָלִים שֶׁבַּמַּחְתָּה
וְנִתְמַלֵּא כָּל הַבַּיִת כֻּלּוֹ עָשָׁן · אֵין
שָׁם לִפְנֵי לִפְנִים לֹא תְּפִלָּה וְלֹא
הִשְׁתַּחֲוָיָה אֶלָּא בְּרָכָה לַכָּבוֹד אִם
הִרְשׁוּהוּ לְכָךְ וְהִיא תְּפִלַּת הַצַּדִּיקִים
וּבִרְכָתָם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִתְאַוֶּה
לָהּ

לה בעת רצון יצא פניו כלפי הקדש
ואחוריו להיכל ובא לו בדרך בית
כנסרתו ומתפלל בהיכל תפלה
קצרה שלא להבעית את ישראל
וכך היה מתפלל יהי רצון מלפניך
יי אלהינו שלא תגזור עלינו גלות
ויהי מקומנו מקום תורה יהי רצון
מלפניך שלא תגזור עלינו חסור
ממון ונוציא יציאותינו לדבר מצוה
יהי רצון מלפניך שלא תפיל אשה
פרי בטנה ותהא השנה הזאת שנת
זול ושבע ומשא ומתן ואם היא
שחונה תהא גשומה ולא יסור שבט
מיהודה ולא יהיו עמך ישר׳ צריכים

פַּרְנָסָה זֶה מִזֶּה וְלֹא מֵעַם אַחֵר וְלֹא
תַּעֲכֵב תְּפִלַּת עוֹבְרֵי דְרָכִים אֶת
הַגְּשָׁמִים בְּעִתָּם וְעַל אַנְשֵׁי הַשָּׁרוֹן
הָיָה מִתְפַּלֵּל שֶׁלֹּא יֵעָשׂוּ בָתֵּיהֶם
קִבְרֵיהֶם · יָצָא וְנָטַל דַּם הַפָּר מִמִּי
שֶׁמְּמָרֵס בּוֹ נִכְנַס לַמָּקוֹם שֶׁנִּכְנַס
וְעָמַד בְּמָקוֹם שֶׁעָמַד וְהִזָּה מִמֶּנּוּ
אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה
מִתְכַּוֵּין לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה
אֶלָּא כְּמַצְלִיף וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה אַחַת·
אַחַת וְאַחַת· אַחַת וּשְׁתַּיִם· אַחַת וְשָׁלֹשׁ·
אַחַת וְאַרְבַּע· אַחַת וְחָמֵשׁ· אַחַת וָשֵׁשׁ·
אַחַת וָשֶׁבַע · יָצָא וְהִנִּיחוֹ עַל כַּן שֶׁל
זָהָב שֶׁבַּהֵיכָל · בָּא לוֹ לִצְפוֹן הַמִּזְבֵּחַ

הביאו·

הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה
עָלָיו הַגּוֹרָל לַיְיָ שְׁחָטוֹ וְקִבֵּל בְּמִזְרָק
אֶת דָּמוֹ נִכְנַס לַמָּקוֹם שֶׁנִּכְנַס וְעָמַד
בְּמָקוֹם שֶׁעָמַד וְהִזָּה מִמֶּנּוּ אַחַת
לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה׃
יָצָא וְהִנִּיחוֹ עַל כַּן שֵׁנִי שֶׁל זָהָב
שֶׁבַּהֵיכָל פֵּרְשׁוּ הַכֹּהֲנִים אַף מִבֵּין
הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ נָטַל דַּם הַפָּר וְהִזָּה
מִמֶּנּוּ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן
מִבַּחוּץ אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה
וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה׃ הִנִּיחַ דַּם הַפָּר וְנָטַל
דַּם הַשָּׂעִיר וְהִזָּה מִמֶּנּוּ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת
אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְכַךְ הָיָה
מוֹנֶה׃ עֵירָה דַּם הַפָּר לְתוֹךְ דַּם

הַשָּׂעִיר חַזָּר וְעִירָה אֶת הַמָּלֵא בְּרֵיקָן
וְיָצָא אֶל מִזְבַּח הַזָּהָב אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ
עָמַד וּמְחַטֵּא עַל קֶרֶן מִזְרָחִית דְּרוֹמִית
וְהוֹזֵר לִדְרוֹמִית מַעֲרָבִית מַעֲרָבִית
צְפוֹנִית צְפוֹנִית מִזְרָחִית וְאִם רָצָה
מַקִּיף וְאֵין מַשְׁגִּיחִין לִפְנֶיהָ יְמִינִית
בְּמִזְבֵּחַ הַזֶּה כִּי קָטוֹן הוּא מְאֹד חָתָה
אֶת הָאֵפֶר וְהַגֶּחָלִים אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְהִזָּה
עַל טָהֳרוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ לִצְפוֹנוֹ שֶׁבַע
פְּעָמִים יָצָא וְשָׁפַךְ אֶת הַשִּׁירַיִם עַל
יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן: פרק יו
בָּא לוֹ אֵצֶל שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ
וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁוֹ
וּמִתְוַדֶּה וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם

חטאו

חָטְאוּ עָווּ פָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל אָנָּא בַּשֵּׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים
לַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטְאוּ שֶׁעָווּ
וְשֶׁפָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל
חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי הַשֵּׁם וְהֵן עוֹנִין אַחֲרָיו
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד
וְהוּא מְכַוֵּין וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ: מָסַר
אֶת הַשָּׂעִיר לְאִישׁ עִתִּי הַמְזוּמָּן
מֵאֶתְמוֹל וַאֲפִילוּ נִטְמָא נִכְנָס וְעוֹשֶׂה
שְׁלִיחוּתוֹ חָלָה מְשַׁלְּחִין אוֹתוֹ בְּיַד אַחֵר
וְאֵין כֹּהֵן גָּדוֹל רַשָּׁאִי לְהַתְחִיל בָּעֲבוֹדָה
אַחֶרֶת עַד שֶׁיַּגִּיעַ הַשָּׂעִיר לְאֶרֶץ גְּזֵרָה

שֶׁבַּמִּדְבָּר׃ מִשֶּׁהִגִּיעַ שָׁם חָלַק לָשׁוֹן
שֶׁל זְהוֹרִית שֶׁבְּרֹאשׁוֹ חֶצְיוֹ קוֹשֵׁר בֵּין
קַרְנָיו וְחֶצְיוֹ קוֹשֵׁר בַּסֶּלַע דְּחָפוֹ בִּשְׁתֵּי
יָדָיו לַאֲחוֹרָיו וּמִתְגַּלְגֵּל וְיוֹרֵד וְלֹא
הָיָה מַגִּיעַ לַחֲצִי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשָׂה
אֵבָרִים אֵבָרִים דְּחָפוֹ וְלֹא מֵרַת יָרֵד
אַחֲרָיו וִימִיתֵנוּ הִלְבִּין לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית
וְהוּא אוֹמֵר כַּךְ יִמָּחוּ עֲוֹנוֹת עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְלָשׁוֹן אַחֵר שֶׁל זְהוֹרִית הָיָה
קָשׁוּר עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל וְהָיָה מַלְבִּין
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה׃ מִשֶּׁבָּטֵל הַנֵּס דּוֹרְכִיּוֹת
הָיוּ עוֹשִׂין מִן הַמִּדְבָּר וּמְנִיפִין בַּסּוּדָרִין
לְהוֹדִיעַ שֶׁהִגִּיעַ הַשָּׂעִיר לְשָׁם וְנַעֲשֵׂית
מִצְוָתוֹ׃ קָרְעוּ אֶת הַפָּר וְאֶת הַשָּׂעִיר

וְהוֹצִיאוּ אֵמוּרֵיהֶן נְתָנוּם בְּמַגִּיס לְהַקְטִירָן אַחַר כָּל הַמּוּסָפִין עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ קְלָעוּ אוֹתָן בְּמַקְלָעוֹת וְהוֹצִיאוּם לְבֵית הַשְּׂרֵפָה׃ בָּא כֹּהֵן גָּדוֹל וְיָשַׁב לוֹ בַּעֲזָרַת הַנָּשִׁים לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה אִם רָצָה לִקְרוֹת בְּבִגְדֵי בוּץ קוֹרֵא וְאִם לָאו קִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט וְלוֹבֵשׁ אִצְטְלִית לָבָן מִשֶּׁלּוֹ׃ חַזַּן הַכְּנֶסֶת נוֹטֵל סֵפֶר תּוֹרָה וְנוֹתְנוֹ לְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת וְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת נוֹתְנוֹ לַסְּגָן וְהַסְּגָן נוֹתְנוֹ לַכֹּהֵן גָּדוֹל וְכֹהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד וּמְקַבֵּל וְקוֹרֵא אַחֲרֵי מוֹת וְאַךְ בֶּעָשׂוֹר וְגוֹלֵל סֵפֶר תּוֹרָה וּמַנִּיחוֹ בְּחֵיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁקָּרָאתִי לִפְנֵיכֶם כָּתוּב

כאן ובעשור שבחמש הפקודים קורא
על פה ומברך לפניה ולאחריה כסדר
שמברכין בבית הכנסת ומוסיף
אחריה שבע ברכות׃ רצה יי אלהינו
בעמך ישראל וחותם בה שאותך
לבדך ביראה נעבוד וברכת הודאה
כתקונה׃ שלישית מחול לעונותינו
ביום הכפורים הזה וחותם ברוך מוחל
עונות עמו ישראל ברחמים׃ רביעית
על המקדש שיעמוד בבנינו ושכינה
בתוכו וחותם ברוך שוכן בציון׃
חמשית על ישראל שיושיעם יי ולא
יסור מהם מלך וחותם ברוך הבוחר
בישראל׃ ששית על הכהנים שיקבל

המקום

הַמָּקוֹם עֲבוֹדָתָם בְּרָצוֹן וִיבָרֵכֵם וְחוֹתֵם בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בְּזַרְעוֹ שֶׁל אַהֲרֹן׃ שְׁבִיעִית רִנָּה תְּחִנָּה וּבַקָּשָׁה מִלְּפָנֶיךָ עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם צְרִיכִים לְהִוָּשֵׁעַ בָּרוּךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה׃ הָרוֹאֶה כֹּהֵן גָּדוֹל כְּשֶׁהוּא קוֹרֵא אֵינוֹ רוֹאֶה פַּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִין שֶׁהָיְתָה בֵּינֵיהֶם דֶּרֶךְ רְחוֹקָה וּמְלֶאכֶת שְׁנֵיהֶם שָׁוָה כְּאַחַת׃ אִם קָרָא בְּבִגְדֵי בוּץ קִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט וְאִם קָרָא בְּאִצְטְלִית לָבָן אֵינוֹ חוֹזֵר וּמְקַדֵּשׁ פָּשַׁט יָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ קִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו׃ פרק ז

הֵבִיאוּ לוֹ שְׂעִיר הַחַטָּאת הַנַּעֲשָׂה

כַּחוּץ שְׁחָטוֹ בְּצָפוֹן וְקִבֵּל דָּמוֹ
בִּכְלִי שָׁרֵת בְּצָפוֹן עָלָה בַּכֶּבֶשׁ
וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּמְחַטֵּא וְיוֹרֵד עַל קֶרֶן
דְּרוֹמִית מִזְרָחִית ׃ מִזְרָחִית צְפוֹנִית ׃
צְפוֹנִית מַעֲרָבִית ׃ מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית ׃
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי
הֲדִיחוֹ הָאֵמוּרִים וּמְלָחוּם הוֹשִׁיטוּם לוֹ
בְּמַגִּיס וְסָמַךְ עֲלֵיהֶם וְהִקְטִירָם הֵבִיאוּ
לוֹ אֵילוֹ וְאֵיל הָעָם שֶׁהוּא מִכְּלַל מוּסַף
הַיּוֹם שְׁחָטָן בְּצָפוֹן וְקִבֵּל דָּמָן אֶחָד
אֶחָד בִּכְלִי שָׁרֵת בְּצָפוֹן וְנָתַן בַּמִּזְרָק
שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע מֵחֲצִי הַמִּזְבֵּחַ
וּלְמַטָּה וְהַשִּׁירַיִם שׁוֹפְכָן עַל יְסוֹד
דְּרוֹמִי הִפְשִׁיטוּם וְנִתְּחוּם עָמְדוּ

בשורה

בשורה והעלום לכבש מחציו ולמטה
במזרח ומלחום ויורדו עלה כהן גדול
באמצעה כבש והסגן בימינו הושיטו
לו האיברים ואימורי החטאת וסמך
עליהן וזרקן · הביאו לו אמורי פר
ושעיר הנשרפין וסמך עליהן והקטירן ·
הביאו לו מנחת הסלת לשני האילים
ובלולים בשמן כמשפטן ומלחום
סמך כהן גדול עליהם והקטירן · נתנו
לו יין לנסך בעד כל המוספין תקעו
והריעו ותקעו ודברו הלוים בשיר
כמשפטן ואם היה שבת נותנים
אחר כך לחם פנים לפני יי והוא מקטיר
הבזכין והלחם היוצא ובשר החטאת

הנעשה

הַנַּעֲשֶׂה בַּחוּץ נֶאֱכָל לָעֶרֶב עַד חֲצוֹת׃

למנחה של יום הכפורים׃ פרק יח

הֵבִיאוּ כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן שְׁנָתוֹ לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם

הִשְׁקוּהוּ וּבִקְּרוּהוּ וַעֲקָדוּהוּ קְרָצוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל וְקִבֵּל אֶת דָּמוֹ בִּכְלִי שָׁרֵת בִּצְפוֹן וְנָתַן מִמֶּנּוּ שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְהַשִּׁירַיִם נִשְׁפָּכִים לִיסוֹד דְּרוֹמִי הִפְשִׁיטוּהוּ וְנִתְּחוּהוּ וְהֶעֱלוּ אֶת הָאֵבָרִים לַכֶּבֶשׁ וּמְלָחוּם וְיָרְדוּ׃ הֵבִיאוּ שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים עָלוּ כֹּהֵן גָּדוֹל וְהַסְּגָן וְעָרְכוּ אוֹתָם עַל הָאֵשׁ הֶעֱלוּ לוֹ אֶת הָאֵבָרִים וְסָמַךְ עֲלֵיהֶן וְזָרְקָן וְיָרַד קִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו פָּשַׁט יָרַד וְטָבַל עָלָה

ונסתפג

וְנִסְתַּפַּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי לָבָן וְלָבַשׁ
וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו נִכְנַס לְהוֹצִיא אֶת
הַכַּף וְאֶת הַמַּחְתָּה יָצָא וּבָא לוֹ בְּדֶרֶךְ
בֵּית כְּנִיסָתוֹ קִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט
בִּגְדֵי לָבָן אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִגְנָזִים בְּלִשְׁכָּה
וְשׁוּב אֵין מִשְׁתַּמְּשִׁים בָּהֶם יָרַד וְטָבַל
עָלָה וְנִסְתַּפַּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב
וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו הֵבִיאוּ לוֹ
חֲצִי מָנֶה קְטֹרֶת בַּבָּזָךְ נְתָנוּהוּ בְּתוֹךְ
הַכַּף וּנְטָלוֹ בְּיָדוֹ׃ הַסְּגָן עוֹלֶה וְחוֹתֶה
בְּשֶׁל כֶּסֶף וְיוֹרֵד וּמְעָרֶה בְּשֶׁל זָהָב
רָצוּ כֹּהֲנִים וּלְוִיִּם לְקוֹל הַמַּגְרֵפָה
נִכְנְסוּ שְׁנֵיהֶם וְהַסְּגָן מְרַדֵּד אֶת
הַגֶּחָלִים עַל מִזְבַּח הַזָּהָב וּמְעָרֶה אֶת

הַקְּטֹרֶת לְחָפְנָיו שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא׃ וְאָמַר לוֹ אִישִׁי כֹּהֵן גָּדוֹל הַקְטֵר פֵּרְשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהִקְטִיר וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא׃ נִכְנְסוּ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים הִשְׁתַּחֲווּ וְיָצְאוּ עָלָה כֹהֵן גָּדֹל בְּאֶמְצַע הַכֶּבֶשׁ וְהַסְּגָן לִימִינוֹ הֵבִיאוּ לוֹ מִנְחַת הַסֹּלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן וְהִקְטִירָהּ וְהִקְטִיר מוֹתַר הַחֲבִתִּין כְּמִשְׁפָּטָם נָתְנוּ לוֹ רְבִיעִית הַהִין יַיִן לְנֶסֶךְ תָּקְעוּ וְהֵרִיעוּ וְתָקְעוּ וְדִבְּרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר כְּמִשְׁפָּטָן נִכְנַס וְהֶעֱלָה אֶת הַנֵּרוֹת דִּשֵּׁן אֶת הַמַּעֲרָבִי וְהֶעֱלָהוּ וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא קִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו פָּשַׁט וְלָבַשׁ בִּגְדֵי עַצְמוֹ וּמְלַוִּין אוֹתוֹ׃ עַד בֵּיתוֹ

ויום טוב יהיה עושה לכל אוהביו
שיצא בשלום מן הקדש:

אחר שאמר הסדר בכל אותו היום בשחרית בין במוסף בין בערבית יאמר:

רבון העולמים אתה צויתנו
להקריב קרבן התמיד
במועדו ולהיות כהנים בעבודתם
ולוים בדוכנם וישראל במעמדם
ועתה בעונותינו חרב בית המקדש
ובוטל התמיד ואין לנו לא כהן
בעבודתו ולא לוי בדוכנו ולא ישראל
במעמדו ואתה אמרת ונשלמה פרים
שפתינו: לכן יהי רצון מלפניך יי
אלהינו ואלהי אבותינו שיהא זה

חָשׁוּב וּמְקֻבָּל לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ וְנֶאֱמַר וְשָׁחַט אוֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְיָ וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנֶאֱמַר זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה לַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים:

יְיָ אֱלֹהִים בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה אָמַר אַבְרָהָם לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁמָּא יִשְׂרָאֵל חוֹטְאִים לְפָנֶיךָ וְאַתָּה עוֹשֶׂה לָהֶם כְּדוֹר הַמַּבּוּל וּכְדוֹר הַפְּלָגָה אָמַר לוֹ לָאו׃ אָמַר לוֹ בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה

אמר

אָמַר לוֹ קְחָה לִי עֶגְלָה וְכוּלֵי אָמַר
לוֹ תֵּינָח בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם
אֲבָל בִּזְמַן שֶׁאֵין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם
מַה תְּהֵא עֲלֵיהֶם אָמַר לוֹ יְהִיוּקוֹר אִים
לְפָנַי סֵדֶר הַקָּרְבָּנוֹת וַאֲנִי מַעֲלֶה
עֲלֵיהֶם כְּאִלּוּ הִקְרִיבוּם לְפָנַי וּמוֹחֵל
לָהֶם אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם :

תם סדר עבודה רבא שבח לאל נערץ בסוד
קדושים רבא :

סדר עבודה זוטא

זאת הַתּוֹרָה לְעוֹלוֹת הַצִּבּוּר שֶׁבְּכָל
שָׁנָה וְשָׁנָה וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן
לְהַקְדִּישׁוֹ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים אֶלֶף וּמָאתַיִם
וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ עוֹלוֹת יַעֲלֶה הַשּׁוֹנֶה
הֲלָכָה זוֹ בְּכָל יוֹם׳ יוֹם לְשָׁנָה יָקוּם
יִבָּנֶה סְתִירַת זְקֵנִים וְהוּא כֹּהֵן לְאֵל
עֶלְיוֹן׳ לְהֵטִיב בִּרְצוֹנוֹ אֶת צִיּוֹן:

א שְׁמִירַת הַמִּקְדָּשׁ וּסְדַר טְבִילָה
קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם וּבִגְדֵי כְהֻנָּה
מְלַבְּשִׁין הָעֲזָרָה וְעוֹשִׂין חֲבִתִּין
פּוֹתְחִין שַׁעֲרֵי הָעֲזָרָה וְקָרָא הַכָּרוֹז:

ב מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּין וּתְרוּמַת הַמִּזְבֵּחַ
סִדּוּר שָׁלֹשׁ מַעֲרָכוֹת וּשְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים:

דשון

ג דִּשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְדִ הֲטָבַת
חֲמִשָּׁה נֵרוֹת שְׁחִיטַת הַתָּמִיד וּזְרִיקַת
דָּמוֹ: ד קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ
הֲטָבַת שְׁנֵי נֵרוֹת וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים:
ה כֹּהֲנִים מִשְׁתַּחֲוִים וּמַעֲלִין אֵבָרִים
וְנוֹשְׂאִים אֶת כַּפֵּיהֶם· מִנְחַת הַסֹּלֶת
וְהַחֲבִתִּין וּנְסָכִים· לְוִיִּם מְשׁוֹרְרִים
וְהַמְנַגְּנִים אֶצְלָם בְּכָל כְּלֵי שִׁיר: ו
שְׁחִיטַת הַתָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם
זְרִיקַת דָּמוֹ וְנִתּוּחוֹ וַעֲרִיכַת הַגְּזָרִין·
הַעֲלָאַת אֵבָרִים וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים
וְכֹהֲנִים נִכְנָסִין לְהִשְׁתַּחֲווֹת· מִנְחַת
הַסֹּלֶת וְהַחֲבִתִּין· וְהַיַּיִן בְּנְגִינוֹת שִׁיר·
הֶעֱלָה אֶת הַנֵּרוֹת וְדִשֵּׁן אֶת הַמַּעֲרָבִי

וְהֶעֱלָהוּ וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא: ז שְׁחִיטַת
שְׁנֵי כְבָשִׂים לְמוּסַף שַׁבָּת וּזְרִיקַת
דָּמָם וְהַעֲלָאַת אֵבָרִים מִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם עַל יְדֵי שִׁיר׃ עוֹרְכִין לֶחֶם
הַפָּנִים וּמַקְטִירִין שְׁנֵי בָזִיכֵי הַלְּבוֹנָה׃
וְכָל הַמּוּסָפִין וְהַנִּלְוִים אֲלֵיהֶם קוֹדְמִין
לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם: ח מוּסְפֵי
רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְחַג הַמַּצּוֹת וְחַג
הַשָּׁבוּעוֹת פָּרִים שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד
וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים לְעוֹלָה וּשְׂעִיר חַטָּאת
אֶחָד׃ פָּחוֹת מֵהֶן פַּר אֶחָד לִשְׁמִינִי
שֶׁל חָג׃ דַּם הַחַטָּאת קוֹדֵם לְדַם
עוֹלוֹת וּמְרֻבֶּה בְּמַתָּנוֹת חִלּוּק אֵבְרֵי
הָעוֹלוֹת וּקְדִימָתָן לְאֵמוּרֵי הַחַטָּאת

מִנְחַת הַסֹּלֶת לְכָל הָעוֹלוֹת וְנִסְכֵּיהֶם עַל יְדֵי שִׁיר: ט מוּסַף רֹאשׁ הַשָּׁנָה בִּשְׁמִינִי שֶׁל חַג מִלְּבַד עוֹלַת הַחֹדֶשׁ וְחַטָּאתוֹ: מִנְחַת הָעֹמֶר בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁל פֶּסַח וְכֶבֶשׂ לְעוֹלָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ • נִכְפְּלָה סָלְתוֹ וְלֹא נְסָכָיו: תְּנוּפַת שְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּעֲצֶרֶת וּמִלְּבַד מוּסַף הַיּוֹם מַקְרִיבִין אַגַּבָּן פַּר אֶחָד וּשְׁנֵי אֵילִים וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים לְעוֹלָה וְשָׂעִיר לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כְבָשִׂים לְזִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם עַל יְדֵי שִׁיר: שִׁבְעִים פָּרֵי הֶחָג מִתְמַעֲטִים מִשְּׁלֹשָׁה עָשָׂר וְעַד שִׁבְעָה: י וְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים וּשְׁנֵי אֵילִים וּשְׂעִיר חַטָּאת

בְּכָל יוֹם מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם עַל יְדֵי
שִׁיר : יא הַפָּרָשַׁת כֹּהֵן גָּדוֹל וְהַסְּגָן
לַעֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים וְכַמָּה מַעֲלוֹת
טוֹבוֹת לַסְּגָן : יב טְבִילַת לַיְלָה לִשְׁמֹנָה
בְּגָדִים קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם לִתְרוּמַת
הַמִּזְבֵּחַ וְהַחֲזָרַת אֵבָרִים וְהֶבְעֵר אַרְבַּע
מַעֲרָכוֹת וּשְׁנֵי גִזְרֵין׃ טְבִילָה רִאשׁוֹנָה
שֶׁל יוֹם לְבִגְדֵי זָהָב וְקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם
דִּשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמְּנוֹרָה וְדַם
הַתָּמִיד : יג שְׁנֵי נֵרוֹת וּקְטֹרֶת
וְהִשְׁתַּחֲוָיָה הָאֵבָרִים וְהַסֹּלֶת וְהַחֲבִתִּין
וְהַיַּיִן : יד פַּר אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים
וּמִנְחָתָם קִדּוּשׁ הַפֶּשֶׁט וּטְבִילָה בִּגְדֵי
לָבָן וְקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם וְהוּיְפָרוֹ שֶׁל

כהן גדול והגרלה ודוי פרו שניה
ושחיטתו: טו קטרת פנימית ותפלת
ההיכל נכנס והזה מדם הפר יצא
ושחטנכנס והזה מדם השעיר יצא
והזה מהם לפני הפרכת· צרפן ונתן
על קרנות המזבח הפנימי הזה על
טהרו ושפך השירים על יסוד מערבי
של מזבח החצון: טז ודוי שעיר
המשתלח ושלוחו הוצאת האמורים
של פר ושעיר קריאת התורה׳
ושרפתן: קדוש הפשט וטבילה בגדי
זהב וקדוש ידים ורגלים: יז שעיר
החיצון ואילו ואיל העם הקטרת
אמורי פר ושעיר ומנחת האילים

וְנִסְכֵּי הַמּוּסָפִין וּבַשַּׁבָּת עוֹרְכִין לֶחֶם
הַפָּנִים וּמַקְטִיר הַבָּזִכִּין: יח דַּם
הַתָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם שְׁנֵי גְּזִירִין
וְהַעֲלָאַת אֵבָרִים קִדּוּשׁ הֶפְשֵׁט
וּטְבִילָה בִּגְדֵי לָבָן וְקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם
קְטֹרֶת תָּמִיד וְהִשְׁתַּחֲוָיָה מִנְחַת
הַסֹּלֶת וְהַחֲבִתִּין וְהַיַּיִן הֶעֱלָה אֶת
הַנֵּרוֹת הִשֵּׁן אֶת הַמַּעֲרָבִי וְהֶעֱלָהוּ
וְהִשְׁתַּחֲוָה וְיָצָא קִדֵּשׁ וּפָשַׁט וְלָבַשׁ
בִּגְדֵי עַצְמוֹ וְיוֹצֵא בְּשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ:
חַטָּאוֹת הַצִּבּוּר שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם וְאֵלּוּ הֵן
שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר אֶחָד
שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּשְׁנַיִם שֶׁל יוֹם
הַכִּפּוּרִים הַחִיצוֹן נֶאֱכַל לַכֹּהֲנִים

וְהַפְּנִימִי נִשְׂרָף בְּבֵית הַדֶּשֶׁן שֶׁחֲבֵרוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ לַעֲזָאזֵל שְׁמוֹנָה שֶׁל חַג וְשִׁבְעָה שֶׁל פֶּסַח וְאֶחָד שֶׁל עֲצֶרֶת וְשָׂעִיר הַבָּא עִם שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְשַׁלְמֵי צִבּוּר שְׁנַיִם שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה מְכַפְּרִים עַל טָהוֹר שֶׁאָכַל קֹדֶשׁ טָמֵא אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד וּשְׂעִירֵי הָרְגָלִים מְכַפְּרִים גַּם עַל טוּמְאַת הַגּוּף אֵצֶל מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה כְּלָל׃ שָׂעִיר הַחִיצוֹן שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר גַּם עַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה אֶלָּא בַּסּוֹף׃ וּבַפְּנִימִי מְכַפֵּר גַּם עַל הַזָּדוֹן וְעַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה אֶלָּא בַּתְּחִלָּה אֲבָל יֵשׁ בָּהּ יְדִיעָה

סדר עבודה זוטא

תחלה וסוף והעלם בנתים הרי זה
בעולה ויורד: פרו של כהן גדול
ביום הכפורים קרבן יחיד הוא
שבא משלו ודומה לקרבן צבור
שאחיו הכהנים מתכפרים בו והם
שגדלהו ועוד שנטל חלק בראש
והרי זמנו קבוע ודוחה שתי קדושות
ואת הטומאה ומעכב בעבודת
היום ואינו עושה תמורה ונפדה
במומו כשאר חטאות הצבור שאינן
מתות ומעין דגמא זו נמנה אילו
אהרן בסימן של אהרן:
ברוך יי לעולם אמן ואמן:

שבעים ושתים פסוקים כסדר הרמ"בן ז"ל ומכתבם וחזר
ויסדם הר"מע ז"ל זכותו יגן בעדנו •

וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים
רֹאשִׁי: וְאַתָּה יְיָ אַל תִּרְחָק
אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: אוֹמַר לַייָ
מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: עֵינֵי
יְיָ אֶל צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל שַׁוְעָתָם: יְיָ
אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ
וְנִוָּשֵׁעָה: חָנֵּנִי יְיָ כִּי אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל
הַיּוֹם: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי
כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי: יָדַעְתִּי יְיָ כִּי צֶדֶק
מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי: לָמָּה יְיָ
תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי: יְיָ
אֱלֹהַי

ע"ב פסוקים

אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי בַּלַּיְלָה
נֶגְדֶּךָ: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב
יְיָ בְּאֶרֶץ חַיִּים: שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי
הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ: יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי
יְיָ אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: וַיְהִי יְיָ
מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה:
הִנֵּה כִּי כֵן יְבוֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ: לָמָּה
יְיָ תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת
בַּצָּרָה: הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ
בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: בָּרְכוּ יְיָ כָּל צְבָאָיו
מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ: קַוֵּה קִוִּיתִי יְיָ
וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי: נִדְבוֹת פִּי
רְצֵה נָא יְיָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי: עַל
כֵּן אוֹדְךָ בַגּוֹיִם יְיָ וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה:

רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמְיַחֲלִים
לְחַסְדּוֹ: זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה
וְנִשְׂמְחָה בוֹ: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה
נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ: דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ
וְעָנָנִי וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: יְיָ מָלָךְ
תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: חַלְּצֵנִי
יְיָ מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי:
שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְיָ אֱלֹהָי וְאַל יִשְׂמְחוּ
לִי: זַמְּרוּ לַייָ יוֹשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בָעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: אוֹדֶה יְיָ כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה
שֵׁם יְיָ עֶלְיוֹן: וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְיָ
אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה: וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא
אָנָּא יְיָ מַלְּטָה נַפְשִׁי: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ
יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ: הָרִיעוּ לַייָ

כָּל הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: וַאֲנִי
אֵלֶיךָ יְיָ שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי
תְקַדְּמֶךָּ: יְיָ אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ
וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ: אִם אָמַרְתִּי
מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְיָ יִסְעָדֵנִי: כִּי אַתָּה
יְיָ מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: יְמִין יְיָ
רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עוֹשָׂה חָיִל: יִרְאֵי יְיָ
בִּטְחוּ בַייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יְיָ הַצִּילָה
נַפְשִׁי מִשְּׂפַת שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה: יְיָ
יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמוֹר אֶת נַפְשֶׁךָ:
יְיָ יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם: מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ יַשְׁמִיעַ
כָּל תְּהִלָּתוֹ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר
יִחַלְנוּ לָךְ: אַל תַּעַזְבֵנִי יְיָ אֱלֹהַי אַל

תִּרְחַק מִמֶּנִּי: עִבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה
בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: אוֹדֶה יְיָ מְאֹד בְּפִי
וּבְתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ: גָּדוֹל יְיָ וּמְהוּלָּל
מְאֹד וְלִגְדוּלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: אוֹדֶה יְיָ
בְּכָל לִבִּי אֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ: יְהִי
כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו:
זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם
הֵמָּה: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים
לְחַסְדּוֹ: יְיָ מְנָת חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה
תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי: יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ
וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: כִּי רוֹצֶה יְיָ
בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: סוֹמֵךְ יְיָ
לְכָל הַנּוֹפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים:
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃
פְּנֵי יְיָ בְּעוֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ
זִכְרָם׃ יְיָ אֲדוֹנֵנוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל
הָאָרֶץ׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה
מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ וְהִתְעַנַּג עַל יְיָ וְיִתֶּן לְךָ
מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ׃ שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנִי יְיָ הֱיֵה
עֹזֵר לִי׃ שׁוּבָה יְיָ עַד מָתָי וְהִנָּחֵם
עַל עֲבָדֶיךָ׃ אוֹהֵב יְיָ שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל
מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃ חַי יְיָ וּבָרוּךְ צוּרִי
וְיָרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃ כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן
אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃ קָרָאתִי בְכָל לֵב
עֲנֵנִי יְיָ חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃ צַדִּיק יְיָ בְּכָל
דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו׃ יְיָ שׁוֹמְרֶךָ
יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל

אֵל יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד : בָּרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ יְיָ צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ
לִכְבוֹדוֹ כְּאַיָּל תַּעֲרוֹג עַל
אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ
הָאָדוֹן יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :

אֵל הַכָּבוֹד יְרוֹמֵם הֲדָרוֹ · יְכוֹנֵן
הַכִּסֵּא יְמַלֵּא הַהֵיכָל וְכַנְפֵי
הַחַיּוֹת · אֵל לְמוֹשָׁעוֹת · אֱלֹהִים
לְעוֹלָם הָאָרֶץ יָאִיר מִכְּבוֹדוֹ · יִשְׂמְחוּ
הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ · צִפִּיתִי בִּישׁוּעָתוֹ
אֶרְאֶה וְאַשְׁמִיעַ תְּהִלָּתוֹ · אוֹחִילָה
לָאֱלֹהִים וּכְבוֹד הוֹדוֹ · שׁוֹמֵר דַּלְתוֹתַי

יְהוֹשִׁיעַ׃ אָנָּא קָדוֹשׁ נְאוֹת יַעֲקֹב׃ אֱלֹהֵי הָאֱמֶת יְחַיֶּה הַמֵּתִים׃ יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ יְכַנֵּס הַנִּדָּחִים וִיקַבֵּץ הַנְּפוּצִים׃ אֲזַמֵּר לַיְיָ׃ אָדוֹן לְכָל הַמַּעֲשִׂים יוֹשֵׁב מָרוֹם׃ יַגְדִּיל הַתּוֹרָה וְיַרְבֶּה הַמִּשְׂרָה׃ צוֹפֶה בְּקֶרֶב אִישׁ וָלֵב תּוֹכֵן׃ אָב לַנְּשָׁמוֹת וֵאלֹהֵי הָרוּחוֹת׃ שַׁוְעַת דַּלִּים יִשְׁמַע׃ אֱלֹהֵי דָּוִד נַחֵם יְרוּשָׁלַיִם׃

יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו יַשְׁלִיךְ אוֹהֲבָיו׃ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ הַקּוֹרֵא הַדּוֹר הַמַּפְלִיא לַעֲשׂוֹת׃ פּוֹדֶה יִשְׂרָאֵל וּפוֹקֵד נָוֵהוּ וְזוֹכֵר הַבְּרִית׃ הוּא הָאֱלֹהִים הַטּוֹב יַעֲשֶׂה הוֹשִׁיעָה יְמִינוֹ׃

צַדִּיק יְיָ וְאֵל נֶאֱמָן · יִשְׁתַּבַּח רָם וְנִשָּׂא
שִׁמְךָ לָעַד יְיָ מַלְכֵּנוּ לְסַפֵּר בְּצִיוֹן
שֵׁם יְיָ וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלַם:
אָדוֹן לְכָל פּוֹעַל · בֵּית יִשְׂרָאֵל תְּבָרֵךְ ·
גֹּאֵל יְשׁוּרוּן מֶלֶךְ לָעַד · דּוּמִיָּה
לְךָ תְהִלָּה · הָאִירָה אֲמִתֶּךָ · וְשַׁכְלֵל
אֹהֶל וְעוֹדֶךָ · זֶה יְיָ נְקַוֶּה · חַיִּים יוֹדוּךָ
תָּמִיד · טוֹב יְיָ תְּבַשֵּׂר · יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ
דוֹרְשָׁיו · כְּכָל פְּלָאוֹתָיו · כֹּל פָּעַל ·
לְמַעֲנֵהוּ מוֹרֶה דֵּעָה · מַרְבֶּה מְחִילָה
מַגִּיד מֵשָׁרִים · נָדִיב וְיוֹעֵץ נְדִיבוֹת ·
נְטָעָיו וּמֵימָיו נֶאֱמָנִים · סֶלָה הַמֶּלֶךְ
כָּבוֹד · עֲצַת יְיָ נַעֲמִיד יְפָדִית אוֹתָנוּ ·
פְּדֵה אֱלֹהִים צִיּוֹן דּוֹרֵשׁ יְיָ · צֶדֶק דַּלִּים

יְשַׁפּוֹט׳ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא פְּאֵרוֹ׳ רוֹצֶה
יְרֵאָיו שְׁמוֹ׳ שׁוֹמֵר יְדִידֵי נַפְשׁוֹ׳
תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וּקְדוֹשׁוֹ׃
יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ׃
גָּדוֹל גִּבּוֹר׳ הוֹרֵשׁ דְּגָלָיו׳ הֶהָדָר
הַטּוֹב׳ וּבְרִית וִיעוּדוֹ׳ זוֹכֵר זְבוּלוֹ׳
חָפֵץ חֶסֶד׳ טוּב טַעַם׳ יָחִיד יְסַד׳
כִּסֵּא כְבוֹדוֹ׳ לָעַד לְעוֹלָם׳ מְקוֹם
מִקְדָּשֵׁנוּ׳ נָאוֹר נוֹרָא׳ סוֹעֵד סְגֻלָּה׳
עוֹזֵר עֲבָדָיו׳ פּוֹדֶה פְּקוּדָיו׳ צוּר
צַדִּיקִים קָדוֹשׁ קַיָּם׳ רָם רַחוּם׳ שׁוֹמֵר
שִׁבְטָיו׳ תּוֹמֵךְ תְּמִימָיו׃ אֵל נוֹחֵל
יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן׳ חַנּוּן מוֹשִׁיעַ
עוֹזֵר זוֹכֵר רַחֲמָיו׳ יִשְׁמוֹר הַבְטָחוֹתָיו׳

עצות מרחוק נשירה ונזמרה אלהים לעולם: ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללויה:

אמר אביעד שר שלום באזילה זצו"קל

לפי שראיתי מי שהקשה על רבנו המחבר במה שכתב בסדר זה פ"ג והממונה אומר האיר פני כל המזרח עד שבחברון שאינו על דרך הגמרא ביומא באתי לכתוב מה שנראה לי להעמיד דבריו והוא שדברי המחבר הם בפירוש האי דתנן ביומא מתיא בן שמואל אומר האיר פני כל המזרח עד שבחברון כפירוש התוספות במנחות פרק שתי הלחם והכי תניא בהדיא בגמ' דיומ' מתיא בן שמואל אומר הממונה על הפיסות אומר האיר פני כל המזרח עד שבחברון והתוספות שכתבו במנחות דל"ג הממונה על הפייסות אומ' לא כתבו כך לסתור פירוש' אלא משום דס"ל דמתיא בן שמואל עצמו היה אומר כך ועוד דא"הכ דמתיא בן שמואל היה ממונה על הפייסות אבל אומר היה שבכל הדורות הממונה אומר כך ומתניתין לא פליגי ואף על גב דלפום ריהטא דברייתא אמאי דקאי אאיגרא קאי אין לנו

אמר אש"שב

לשבש הגרסא ומדעתנו ואין בכל מה שכת' המפרש למסכ' תמיד הכרח :

השתא אתינן לסוגיות הגמרא דיומא דגרסינן התם מאן אמר הין תיליתאה הך דקאי אאיגרא הנא חלים והוא מפשר אלא הך דקאי אארעא מנא ידע אב"עא הך דקאי האיגרא אמר איהו האי' פני כל המזרח וא"ל הך דקאי אארעא עד שבחברון וא"ל איהו הין ואב"עא הך דקאי אארעא אמר איהו האי' פני כל המזרח ואמר ליה עד שבחברון וא"ל הין ולא סמך הר"מע על סוגי' זו משו' דלא קשיא ליה לתלמודא והוא אומר הין אלא משום דקס"ד דהאיר פני כל המזרח עד שבחברון הך דקאי אאיגרא קא"ל ולליסנ' בתרא אוקי האיר פני כל המזרח אהאי דקאי אארעא ותו לא קשיא ולא עידי איברא דכיון דליסנ' בתרא אוקי אומר הין אהך דקאי אארעא צריך לאוקומי מתני' בתרי גברי אבל השתא דאתית להכי אית לן לאוקומי מתניתין כפשטה בחד גברא דהך דקאי אארע' שואל האיר פני כל המזרח עד שבחברון והך דקאי אאיגרא אומר הין ולא צריכנא לדחוקי נפשין בתרי גברי ולמימר סין כך אני אומר :

ואחרי שזכיתי להעמיד דברי הרמ"ע אכתוב סמך אחד שמצאתי לדברי הרמ"בם שכתב בפ"ג מהלכות אסורי ביאה הבא על הקטנה אשת גדול כאסרה על בעלה והוא בפ"ק דכתובות דגרסי' התם וכי תימא מעשה שהי'

מפני

מפני מה לא אסרו' התם אונס הוה ואב"עא כי הא דא"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל היוצא למלחמת בית דוד ג"ט כריתות כותב לאשתו הא קמן דאלו בת שבע היתה ברצון ולא היתה מגורשת הית' אסור' ובפרק בן סורר ומור' אמרו דבת שבע קטנה הות ולרמ"בם בנים אינם כסימנים ואין צר' לו לומר דכי קאמר תלמודא התם אונס הוה רוצה לומר משום דקטנה הוה אלא כפשטה דאל'תה נמי אבע"א דקאמר דפירושו אפילו תימא גדולה הות וקראי מוכחי בהדיא דקטנה הות : עד כאן

הערות הרמ"ע

ד' שיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש

השירים לימי השבוע ידועים והסימן לש"ס אל"י בחול לשני תמידין דשוה בשב' שחרי' ידועי' למוסף הזי"ו ל"ך לתמיד של בין הערבים · אז ישיר משה · מי כמוך באלים ה' · אז ישיר ישראל בג' פעמים וחוזרים חלילה · לראש חדש שחרית השיר של חול או של שבת ולמוסף נראה ממסכת סופרים שהיו אומרים וישב עליהם את אונם אך יש ללמוד מן המדרש הנעלם שהשיר שלו ברכי נפשי גדלת מאד וכן עיקר · ואם חול בשבת שיר של ראש חדש דוחה שבת · ולתמיד של בין הערבים לעולם אומרים שיר של ראש חד' · והכל לפרסם שקדשו בית דין את החדש ·

לפיכך יאמרו ברכי נפשי כמו שזכרנו בין בחול בין בשבתי לתמידין של כל המועדות של שחר ושל בין הערבים אומרי' שיר של חול או של שבת אם אירע בו חוץ מתמיד של בין הערבים בראש חדש אומרים קול ה' יחיל מדבר היינו כל המזמור בין בחול בין בשבת למוסף ראש השנה הרנינו לאלהים כלו בין בחול בין בשבת שצריך מאד לפרסמו מפני תקנת המועדות ואם חל בחמישי כיון שאומרים כלו במוסף אין מתחילין בשחרית אלא הסירותי מסבל שכמו למוסף חול המועד של חג הסוכות סימנם הומ"בה כל יום א' של חול המועד בנו לה' כלו · בשני ולרשע אמר אלהים עד סוף · בשלישי מי יקום לי עם מרעים · ברביעי בינו בוערים עד מי יקום · בחמישי הסירותי מסבל שכמו עד סוף · בששי ימוטו כל מוסדי ארץ כל המזמור ואם חל שבת באחד מהם ימוטו כנחה · עד כאן מן הגמרא ראש השנה וסוכה · ממסכת סופרים בחנוכה ארוממך ה' · בפורים שגיון לדוד · בפסח הללו עבדי ה' העומדים · ויש אומרים אלהים אל דמי לך · ביום טוב אחרון הודו לאלהים · לחג השבועות הבו לה' בני אלים · בתשעה באב ארבעה פסוקים שבירמיה המאום מאסת את יהודה עד כי אתה עשית את כל אלה · ועוד אלהים באו גוים ועל נהרות בבל · בראש השנה כל העתים תקעו כף · ביום הכפורים ברכי נפשי · ממעמקים קראתיך ומסתבאה לן דלדוד ברכי נפשי קאמר דאית ביום הכפורים הסולח לכל

עוניכי

עוניכי · בחג הסוכות נודע ביהודה · לשמיני עצרת למנחה
על השמינית · ואם אינו בקי בהם אומר הודו ה' בכל לבי
ודין · עד כאן · ומשמע דבשירים של יום הכפורי' איירי ·
ויש ללמוד משם לשירי הלויים למוספי הפסח ושבועו' ויום
הכפורים וראשון של סוכות ושמיני עצרת ודסליקנא מניה
יש לו סמך מן הירושלמי זכרו הר"ן בסוף סוכה וזה כלל
גדול לכל המזמורים להתחיל בכל הכתוב בהם לעולם אם
מזמור ואם למנחה למען יהיה לנו חלק בדוד ונחלה בבן
ישי בשמים ממעל ועל הארץ מתחת ושפתי ישנים שהמ'
עטרה זקנים תהיינה דובבות בקבר :

בפרק לפני עדיהן ומייתי לה הרב בפרק אין עומדין
תניא רבי אליעזר אומר לעולם ישאל אדם
צרכיו ואח"כ יתפלל · רבי יהושע אומר לעולם יתפלל אדם
ואחר כך ישאל צרכיו וכל חד מייתי לה מקרא · וחכמים
אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא שואל אדם צרכיו
בשומע תפלה · עד כאן : הנה רבי אליעזר סתמו כפירושו
דהא לה לתפלת המנחה ביותר מהטעם שנזכר בסמוך
והשכחן בגמרא דכוותיה שכן הקדימוה נמי לענין כוונת
הלב בפרק קמא דברכות אמרו לעולם יהא אדם זהיר
בתפלת המנחה : וזכרו אחריה תפלת ערבית שהיא רשו'
וקבעוה חובה לפי שלא תקנה יעקב אבינו אלא בגלותו
ובכל גלות שנגלה קנוי' רשו מתפללין ערבי' רשו אין מתפללין
ואין צריך לומר בזמן שאין גלות ויש שלום כי בזאת יתהלל

אינם חמודות בגולה ומקדמת דנא : אבל בגלות החל הזה
שלא נגלה קצו חובה עלינו להרבות בתפל' לפיכך כשנפלה
מחלק' בתפל' הערב תכף אח' חרבן השני אודי ליה ר' יהוש'
לרבן גמליאל בפרק תפלת השחר שראוי לקבוע אותה חובה
ואף אותו תלמיד ששאל את הזקנים ושמו רבי שמעון בן
יוחאי לא הסכימה דעתו לדברי האומר רשות כי הנה רבי
יהושע היה מבקש לקבוע הלכה מעכשו לגאולה שהיא
קרובה לעולם והגואל חי וקיים ואולם אין החי מכחים את
החי שאלמלא היה המושיע לבדו חי שכבר מת עבר ובטל
הצורך להתגדר וגלו' והגורם אליו אז בלי ספק היה החי
מכחים את המת ובפלוגתא דבכורו' הכי נמי כי אמנם
כשהיה בית המקדש קיים חלקנו בין כהן חבר לכהן עם
הארץ שזה חשוד על בכור בהמתו להיות מכוין וגורם
שיפול בו מום וזה אינו חשוד ואחרי החרבן לא חלקנו ·
אבל אשמים אנחנו ומטורדים בשעבוד מלכיו' לפיכך החי
שאינו ותרן איננו מכחים את החי עד שיהא גבי דיליה
להביא צדק עולמים וכן כתיב בעתה אחישנה הכל
לטובתנו ואין הדבר תלוי אלא בנו ברוך נורא עלילה אשר
שם שמו' בארץ : (א' אש"בב המגיה נראה שהוקשה לו למה
ר' יהושע כחש בדבר בפרט שהלכה כמותו ועוד איך היה
נוח לו לשקר לולא שאותו התלמיד היה חי ולמה לא אמר
אמת כך אמרתי וחזרתי בי · לכן פירש כך אלמלא השכינה
הנקרא' אני חי · והוא היינו המקטרג והצורך למרק

העבירות

העבירות היה מת אז לא היינו צריכים להרבות בתפלה כי מעצמו בלי תפלתנו היה הקדו' ברוך הוא שהוא חי מכחיש את המת ולכן תפלת ערבית רשות אבל עכשיו אחר החרבן שאני חי והוא חי יש לנו להרבו' בתפלה ותפלת ערבי' כמאי לקבעה חובה :) ומכל מקום צריך ליזהר בה הרבה בתפלת הערב כיון שמעיקרא איכא אלא רשות האידנא נמי הכי אסקה רבא להלכת' שעל מנת כן תקנה יעקב והכי דייק קרא דכתיב ויפגע במקו' ליהב דעתיה ואתרמי ליה כדאיתא בפרק גיד הנשה: אלא דפרישו רבנן דתלא דבלי לה חדא ויהי' שוייה חובה אנפשיה משתמא וכל דקדוקי תפלה עליו אף הוא צריך ליזהר בעצמו דלא ליקום בלמה לי רוב זבחיכם ואחריה הזהירו נמי בתפלת שחרית שאז היא עת רצון ויש סייע סד"א איכא צריכב חזק קמל"ן והדבר ידוע שתפלת מוסף בכלל שחרית והרמז בקר דאברהם ובקר דיוסף האדרת בזהר פרשת מקץ · ונעילה לכדון זה היא בכלל ערבית בין לרב בין לשמואל דסוף יומא · והרמז וילן שם שמשמעו זמן שכיבה הראוי לתפלת הערב שהיא סמוכה לקרית שמע וגאול' אריכתא שלאחריה כי כבר בא השמש זו נעילת שערי שמים: הדרן לשמעתין הנה רבי אליעזר בכל מקום מטין דבריו ודעתו לדעת בית שמאי דמחדדי לפיכך מעין קפדנותו של שמאי אף הוא היה מעמיד על מדותיו וחבריו לבסוף בדלו ממנו ולקה כל העולם שמדתו גרמה לו · ובן

אמרם

אמרה לי׳ דביתהו קום קטלתיה לאה והיא המדה הנותנת להזהיר על תפלת המנחה שאין ראוי לבקש צרכיו אחריה הואיל ופחד יצחק מתעורר בעולם ולהשמר מזה השוה מדותיו בכל התפלות ורבי יהושע נטה אחרי בית הלל שענותני׳ היו לפיכך למד מתפלת השחר שהוא עת רצון חסד לאברהם כי התחנונים הסמוכים לה לאחריה קרובי׳ להתקבל · וים עוד בזה בחינה כולל׳ ורצויה מאד להקדים צרכי צבור לצרכי עצמו בכל התפלות מה שלא נזהר בו רבי אליעזר שהיה סבור כיון שקרוב לשמוע תפלת הרבים נוח לו לעני זה שיקדם אליהם פן יעטוף אלא יתקבל עמהם ודרכו יחפץ · אבל חכמים יביעו יראו בתפלת ערבית שאין בה זמן תחנונים לא לפניה ולא לאחריה לפיכך אמרו לא כדברי ר׳ אליעזר ראוי להורות שאפילו במנחה אית בהו פרכא כדאמרן ולא כדברי רבי יהושע שאינן עולים כהוגן אלא בשחרית בלבד ואם בשאר תפלות יעשה כן יהיו תחנוניו לא לרצון יהגד השוה בכל התפלות הוא לבלול בקשותיו בשומע תפלה לעולם דאי בערבית אין שם קטיגוריא בהיותו עוסק בתפלה שומר מצוה במטבע ברכות שטבעו חכמים אף על פי שמאריך בהן באמצע · ואי בשחרית אין עת רצון יותר ממנו ובמנחה גם כן לא יקדים צרכי עצמו לצרכי צבור : ומכאן למד רב התם לבלול צרכיו בסוף כל ברכה וברכה עם צרכי צבור דחד טעמא הוא : ורבי יהושע בן לוי שהתיר לומר אחר. כל תפלה ·

תפלה אפילו בסדר יום הכפורים כדאיתא התם פשיטא דקודם עקירת רגליו קאמר דבכי האי גונא נמי סבר דחשיבה כתפלה עצמה ולית בה קטיגוריא ואתיא כלישנא בתרא דרב נחמן בר יצחק בפרק תפלת השחר לקושטא דמלתא · אי נמי כסדר יום הכפורים דוקא קאמר שהוא לבקש מחילת העון אבל לא שאלת צרכיו וכל זה כפתור ופרח בדברי השלמים האלה · עוד ידוע ומפורסם כי יחס התפלות הללו שתקנו לנו אבות העולם כנגד התמידין דהא והא איתא עם סדור ההנהגה הכוללת הצריכים פיום כטעם סיה לך לעזרני הוא יחס התמידין עצמן והתפלה שהיתה גלויה אליהם בפני הבית לצורך הפיום הנזכר שהקרבן סיה מעורר בעולם מדת שעתו וראוי להתפלל דעת רצון תמיד כפי האפשר ודבר בעתו מה טוב לפיכך פירש רבי יהושע בברייתא פרק החליל שהיו נוהגים בבית המקדש להקריב תחלה תמיד של שחר ואחר כך מתפללין תפלת השחר וכן קרבן מוסף קודם לתפלת מוסף אבל במנחה היו מתפללין תחלה ואחר כך מקריבין תמיד של בין הערבים שלא לעורר פחד יצחק לפני התפלה ולא זכר תפלת ערבית כלל והוא דבר נחמד לאמת כל מה שאמרנו · ויש בזה תקנת המזבח להקדים תמיד של שחר ולאחר של בין הערבים דבכי האי גונא מרוח זמנה כל היום לנדרים ונדבות ולחובות שאין זמנן קבוע דאי משום הא בלחוד לא היה מהם להקפיד במוספין אלא מאחורתא

הערות הר"מע

כדאמרן · וניחא נמי היכא דאפשר שהקרבן אשר הוא באמת חיי עולם וריח ניחוח למי שאמר ונעשה רצונו יהיה קודם אל התפלה שהשפורסם מתנה חיי שעה להדיוט ועוד שהקרבן דאורייתא מצוה בשעתה והתפלה זמנין תלתא ולעתים מזומנים היא דרבנן ושאני תפלת המנחה דלא אפשר וניחא לגבוה ולהדיוט כדפרישית: ומפני מה אמרו תפלת הערב אין לה קבע שהרי אברים ופדרים קרבין והולכין כל הלילה ולפי שהיו כהנים זריזים ומקדימים כפי כחם להדר גם את המזבח קודם נעילת שערי ההיכל ולקיים בהם גם כן לפני ה' בין בחול בין בשבת ואף על פי שאיכם מעכבין את הקרבן חביבה מצוה בשעתה אבל נמי לצורך מצוה מצלינן של מוצאי שבת בשבת כר' יאשיה ואין צריך לומר של שבת בערב שבת ברב שאין לך מצוה גדולה מזו כי הא דתנן לא חלבי שבת קרבין ביום הכפורים ולא של יום הכפורים קרבין בשבת אלמא של שב' דוחין שבת ושל יום הכפורי' נמי דוחין קדוש' היום ופשוט הוא: ולפי דרכנו למדנו לכל הבא לעסוק בסדר קרבנות שיקדימהו לתפלת השחר וגם לתפלת המוסף כל ת' [illegible] עתו ובמנח' איכא למימר שיהא סדר עבודה מאוחר לתפלה · אתנם ישראל בני נביאים לא נהגו כן אלא כך ראוי להורות כדפירש הרב יונה וכמנהג מקצת קהלות שינא תהלה לדוד קודם לכל דבר והוא מוסכם לדעת הזהר כיון דכתיב ביה פותח את ידך להקדים התפלה

והפיוס

והפיוט על הפרשה בטרם יתעורר הדין ואחריו מנהג כל ישראל להקדים פרשת התמיד לתפל' המנחה ומה טוב להזכיר פטום הקטרת עם התמיד ואחריהם סדר עבודה דידן הכולל אותם בכל תקוניהם שהרי בודאי אינם מעוררים כל כך מדת שעתם כמו העבודה עצמה שנהיה רודפים בשביל זה להקדים התפלה אליהם אדרבה הרי אלה מסייעים גדולים ללמד סניגוריא על התפלה הבאה אחריהם שתקובל ברצון והמקדים סדר התמיד ומאחר סדר הקטרת ומתפלל בנתים כמנח מסדרן לחנאים דהא דתנו רבנן תפלות כנגד תמידין תקנום משפטו כנגד עבודת היום וקטרת עצמה שחרית ומנח' אמכשירי התמיד היא כי הא דתניא קטרת של שחר היתה קרבה בין דם לאיברים ושל בין הערבים בין אברי' לנסכים ומהאי תנא נשמע למחלוקתי שכלם שוים במה שאמרנו ושירי הלויים לבדם הנה מאוחרים לכל תפלה כדחזי לה :

ואע"פ שאין להם מפנור מכל מקום ראוי למתפלל לסדר שאלותיו שלא תהייכא נגד מנהגו של עולם ועם זה יקשה בכל תפלות המוספין מה שאנו אומרים ומוסף יום זה נעשה ונקריב לפניך וכולי יכי לפרש יום כזה אין בו לא טעם ולא ריח · והנה שדי לא מנאכוהו שגי' כת · ואם איפוא כהנים מתקדשים ומטהרים כרגע לשוף בשעתן ולהקריב מוספין כאותה שאינו מקריבין פירוש בתקו' המקדש אף על פי שאין בית והרי הכהנים

כלם

הערות הר"מע

כלם טמאי מת והקהל כמותם כלנו צריכים הזאה שלישי ושביעי · וכי תימא דחויה היא טומאת המת אצל קרבנות הצבור מכל מקום לאו אורח ארעא להפציר ברחמים להקריב בטומאה · ועוד הרי טבול יום משאר הטומאות נמי חייב כרת על ביאת מקדש לפנים משער ניקנור · אף על פי שאין שם מחיצות אלא מאי איכא לן למימר כי לא לכך כיונו אנשי כנסת הגדולה מסדרי התפלות בחכמה רבה · וכאשר נדקדק דבריהם כי נעמו הנה הם הורונו לשאול תחלה מלפניו יתברך יביאנו לארצנו ויטענו בגבולנו לעשות במהרה בפועל גמור ומשולם קרבנות חובותינו בעתם · אך מוסף יום זה שאי אפשר נקריבהו עכשיו באהבה פירוש בחשק ובטהרת הלב ונשלמה פרים שפתינו · ואין זו בקשה לענין מעשה אלא שיקובל חשקנו ונדבת לבבנו כאלו הקרבנוהו לפיכך נאמרה כאן אהבה ולא למעלה וזה פשוט וברור · וכבר נשאלנו מרבים מדוע אין לנו בכל התפלות שום זכר לקרבנות המחודשים ביום שני של פסח עם מנחת העומר ובעצרת עם שתי הלחם הנאמרים באמת בפרשת אמור · ולמה יגרע זכרם מכל שאר הקרבנות תמידין ומוספין דפרשת פנחס · ותשובתנו אליהם כי אי אפשר להזכירם בתפלת המוספין לפי שאין עושין מצות חבילות חבי׳ל׳ו וכל המוספין שם א׳ הם · לפיכך כוללים אנו של שבת ורא״ש חדש וכן של שבת והמועדות בתפלה אחת · ברם הני לאו מוספין נינהו אלא נכתבו עמהם

עמהם בחומש הפקודים. ולא קרבו במדבר מתניתין היא בפרק התכלת. אבל נצטוינו עליהם לבדם בתורת כהנים כי הם קרבנות שאינם צריכים לעצמם אלא זה נטפל למנחת העומר ובאלו כתיב והקרבתם על הלחם ולא רצו חכמים להטריח את העם בגלותא יתירתא וא״ל והכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם וחב נצור עסוקים בו במלאכת אוכל נפש. ויום שני של פסח הכי נמי אליבא דהלכתא שבכל המועדות חציין לה׳ וחציין לכם. ועוד הרי מפורש במסכ׳ ראש השנה שהעומר עצמו אינו קרב אלא כדי שתתברך תבואה שבשדות ושתי הלחם נמי כדי שיתברכו פירות האילן לפיכך אין לנו זכר כלל בתפלו׳ מנסוך המים בחג. אשר אינו מעיקרא רק הלכה למשה מסיני ובתורה לא נכתב אלא ברמיזה הואיל ועקר טעמו כדי שיתברכו גשמי שנה. ומזה הטעם לא קרבו במדבר אלא המוספין בלבד כי לא היינו צריכים גם לתבואה ולפירות ולא למטר השמים דהרי לחם אבירים ובארה של מרים היו מספקים לכל העדה מחיה ומזון. מיהו אפשר שנסוך המים נעשה במדבר גם כן הואיל והוא בא עם תמיד של שחר ואין מביאי׳ בשבילו קרבנות אחרים על המים. ויש רמז מהם בתורה בפרשת פינחס כנודע וכללא הוא במשנה במנחות כל האמור בחומש הפקודים קרב במדבר. גם מצינו לחטאת הכפורים שנאמרה גם לא לדורות הזמן בלבד כמו בשתי הלחם דכתיב בהו התם בהקריבכם

בהקריבכם מנחה חדשה ותו לא · ברם הכא כתיב מלבד
חטאת הכפורים · וההבדל מבואר כי מלת מלבד ארישא
קאי בכתוב והקרבתם ומשמע כל עבודת היום במשמע
דכתיב בזאת יבא אהרן אל הקדש וכל הענין · וכנגד היום
עבודת היום שהוא הוצאת כף ומחתה עם נעילת שער
היכל הפנימי הנכנס לדביר שמוב אינו נפתח עד השנה
הבאה נתקנה צלותא יתירתא ומאי ניהו תפלת נעילה ·
ויש בכל אלה ראיה נמרצת שאין התפלות אלא צורך גבוה ·
כנגד תמידין ומוספין בלבד ועבודת יום הכפורים הכי
נמי ואיש נבוב ילבב כי בכל המוספין כתיב והקרבתם
שהם חביבים לפניו יתברך כמקרי' דורון חוץ מראש השנה
דכתיב ועשיתם דרך חיוב שאין דרך ארץ להביא דורון
בזמן שספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו אך בעשור
לחדש כתיב והקרבתם שעבודת היום האמורה בפרשת
א"מ גורמת חבה יתרה · גם בתמידין שבכל יום ומוסף
שבת לא כתיב והקרבתם משום הוקר רגלך שלא להחזיק
טובה לעצמנו אלא בתמידין כתיב תעשה דרך חיוב ובשבת
כתיב שני כבשים סתם ולא פירש הואיל ושבת נדחית
מפניהם :· וזה מרים עיון מה טעם נכפלה מנחתם של
עולת העומר ולא נכפלו נסכים וגם שאלה זו נזרקה מפי
חבורה וצריכה רבה ומסתברא לן בטעמא דמלתא כי
עשרון אחד שצריך לגופה של עולה ועשרון שני בא
לדורון והיה עין יפה חלף התר החדש שהעומר מתירו :

אבל

אבל נסכי יין ושמן אין עומר זה מעלה להם ולא מוריד ולהקריב מעשרון הלא זה מנחה קרבה בפני עצמה לאו אורח ארעא · לפיכך צרכו הכתו' למנחת נסכי' של אותה עולה דמין במינו אינו חוצץ והיא ראוי לבילה כנודע · א"ע זה פקחנו עינינו שאצל הקרבנות הבאי' עם שתי הלחם הקדי' הכתוב להזכיר כבשים תחלה שלא כסדר המקראות בכל קרבנות המוספין ואע"פ שאין א' מוספין צריך לדעת מהו ההפרש שביניהן · ואפשר ליתן טעם לדבר לפי שחג השבועות הוא כנגד יעקב שהכבשים שלו לפיכך פתח בכבשים לעולה וסיים בכבשים לזבחי שלמי צבור חדוש הוא שחדשה תורה בקרבנות יום זה · והפרים בכל מקום לאברהם והאילים ליצחק זה רץ אל הבקר לכבד את האורחים וזה ניתן איל כפרו בעקידה · ואף על פי כן במוסף עצמו של זה החג לא ראה הכתוב להחליף מסדר שאר המועדות והוכפלו האילים כאן אצל שתי הלחם הואיל ושמש אחד מקרני אילו של יצחק לקול השופר של מתן תורה והקרן הימיני מצוייר לתקיעת שופר גדול לעתיד לבא דין הוא שנוסיף איל אחד יותר משאר ימים טובים ויהיו שני אילים זכר לשתי מעלות טובות הנוהגות באילו של יצחק ולית הכא אלא פר אחד בלבד וכן לראש השנה וליום הכפורים ושמיני של חג והיה זה האחרון לשם סעודה קטנה משל למלך וכולי וראש השנה כמי הגיד מראשית אחרית ועוד הואיל והוא יום דין חסד לאברהם

מצמצם עצמו ויום הכפורים יש בו אילו של כהן גדול ואיל העם ובמקום שני אילים בפר אחד סגי כי הבן שלא להוסיף על עשר עולות הקבועות ברוב המוספין אף על פי שקרבנות החג מרובים בכל יום לא שהולכי' ומתמעטי' דמיחלפא שעתייהו טובא מספר כל העולות הכן יעקב דכתיב ביה ויעקב נסע סכותה · ועוד אגל זכות התורה בחסד כל דהו סגי ואף על פי שתלת פר בעצמה היא רמז לדינים הכא נבי שלשה אבות דיניו נכפפים לחסד אברה' וכפל הדין ניחא הואיל ואם דת בדין תשלם מן כדין · לפיכך האילים שנים · ועוד אם אתה אומר שהפר רמז לדין תמילא נ"ל שהאילים רמז לחסד וסימניך מאה אלף אילים צמר ותקן שאת כצמר לבן · והכבשים רמז לרחמים בפשיטות ואי להאריך בזה וכבר ידעת כי אברהם ויצחק החליפו מדותיה' אהדדי בעקדה והיא סוד אפילו יאמרו לך על ימין שהוא שמאל · וכתיב וקויי ה' יחליפו כח :

כוונת התפלין

לכלל העם לאסור בזיקים יצר הרע ומרכבתו ברצועות של ראש ושל יד והרמז ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו · ולשרידים יש בהם סוד היחוד וכל תפלה שאין בה טלית ותפילין בזמן יש בהם קטרוג ואינה מתקבלת · ומפני שלילה לאו

זמן

זמן תפלין שהיינו תפלת הערב אין לה קבע לפיכך צריכה חוזק באמת ואמונה והמניח תפלין כל היום זוכה לעטרת זהב גדולה היא הנשמה העליונה היוצאת מלפני המלך להכתיר את הצדיק :

אמר אביעד שר שלום ראיתי לכתוב כאן מה שהגיגי ה' בענין מוספי המועדים ואם דל הוא לא נאמר נפש אלא ברלי רלורת ראה עניי ועמלי ושא לכל חטארתי ׃

יום ראש השנה הוא דין גמור אלא שבתקיעות הופכים אנחנו מדה"ד למדת רחמים: חג הסוכות אינו לגמרי לתועלתנו לפי שהפרים הם להשפיע לשרי האומות ועל כן ע' שרי אומות העולם מצפים אליהם לקבל שפעם ׃ פסח ויום הכפורים הוא לתועלתנו בחירות הגוף והנפש ובכפרת עונותינו ׃ שבועות הוא לתועלתנו לגמרי ׃ שמיני עצרת הוא כלו לנו פר יחידי למה כנגד אומה יחידה ׃ ולכן בפרשת פינחס בראש השנה לא נאמר לכם לא בקרבנות ולא בנסכים אלא בתרועה יום תרועה יהיה לכם ׃ בסכות לא נאמר לכם אלא שהוסיף ביום ראשון תיבת יהיו מה שאינו בראש השנה ׃ בפסח ויום הכפורים נאמר לכם בקרבנות ולא בנסכים ׃ בשבועות נאמר לכם גם בנסכים ׃ ובשמיני עצרת נאמר לכם ביום עצמו ׃

מאמירי משה זכות

ואחר זה אכתוב מאמירי פניני אים האלהים נורא מאד כמו"הרר **משה זכות** זצו"קל ׃

בפינחס רנ"ט מיומא תליתאה והלאה דאיהי גריא עליהו מה כתיב והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי כתב ז"ל בקרבנות של שני הימים של חג דהיינו חסד גבורה כתוב פרים בני בקר אבל מיום שלשה ואילך לא נזכר עוד בני בקר וסוד הענין נל"עד כי שם בקר רומז לנקבה הקדושה בסוד שלשה שרשי הגבורות הנזכר אצלנו בסוד נוצר חסד לאלפים דהיינו קנ"א ואלהים אדני שבלשתם ג' בקר אי נמי כי אותיות הא"ב הם כ"ב ועם פ"ד דמתהפך דהרי בקר וידוע כי הכ"ב אותיות הם יותר רחמים מן ה"ה דמתהפך ובן בקר משמעו קטן ורך אבל מיום הג' ואילך נקרא בשם פרים לבד להורות שהם קשים ׃

עוד כתב שם בדף ר"ג על מ"ש בזהר בני בניין ואתקין שורין וחנצב בירין ונטע אילנין ז"ל צריך להקדים מה שכתב בספר הגלגולים ח"א פ"א ופ"ט שכל נשמות המגולגלות נחלקות לשלשה חלוקות על שם האחד נק' נשמות חדשות והשני מחלק קין וכל אחד מאלו יכול לקבל כל נר"ן שלו בפעם אחד ולפי זה יקרא צדיק גמור מפני שגומר להצטדק ולתקן את כל בחינותיו דהינו ובמחשבתיה שכל הנ"רן הם של חלקו ושרשו בני בנין ה"ה כל נ"רן שהם בנין אחד ופרצוף שלם כי הנשמה היא בראש והרוח בלב

והנפש בכבד והם משלשה עולמות ביום טוב שבהם שלשה שמות אהיה הויה אדני העולים בנין י' ואתקין שורין ירצה שנודע שיש לנשמה שני בחינות אור פנימי ואור מקיף והמקיף משלשה אהיה קס"א קמ"ג קנ"א העולים או"תם שאותתים הכ"רן ומקיפין אותם וכן הוא חותם והיינו שורין וחצב בירין דע דאיתא גם בספר הגלגולים כי זהו הדרך הנכון למי שזוכה לנ"רן שלו בפעם אחד רוצה לומר בגוף אחד בתחילה יש לו הנפש ואחר כך כשהוא חכם ויודע שכבר תקן הנפש יאמר בידך אפקיד רוחי ראשי תיבות באר ע"ם בארוכה וזהו וחצב בירין ונטע אילנין ה"פ הייחודים שעושה בהתעלותו במ"ן לקבל מ"ד וזהו אילו ג' הויה אד' וכמו שאנו מכונים בפסוק פדית אותי ה' ראשי תיבות פא"י העולם נ"א:

עוד כתב בפרשת חקת דף ק"פ עמוד שני במאמר המתחיל זאת חקת התורה זאת דא אתקיימא וכו' כתב ז"ל לפרש מה שכ"ל עד בענין זה אקדים תחלה בקצור סוד פרה אדומה שהוא סוד בירורי מלכין קדמאין מה"פ גבורות מנפך שבתוך נוק' דקליפת נוגה שהוא כנגד מלכות שבקדושה וכמו שיבא עוד לקמן גם אקדים מה שכתב הרב ז"ל שמורש קליפת נוגה נמשך מהיכל לבנת הספיר שהוא יסוד דנ"א דבריאה וידוע שגם הוא אחיזת הערלה בעטרה שבו שהוא סוד לבנת כי הספיר הוא בחינת היסוד שהיכל זה בסוד דכר ונוק' דהיינו יסוד

העטרה כנזכר בכמה מקומות וזה שכתב דא את קיימא ירכה כי מלת זאת היא בחינת העטרה שבה כל עצם דברית וזהו את קיימא והיא מיוחדת עם היסוד הנק' זה והיינו זאת נקב' של ז"ה ושאינה מתפרדת מן ז"ה לעולם אבל יש מציאות אחד שלא נזכר שם זאת על העטרה אלא שם זה והענין שידוע שאחד משרשי הנקבה בזכר הוא ביסוד בסוד העטרה ואמנם כשבא זמן הנסירה שאז ניתנים לרחל כל בחינות הגבורות אז היא כולה נקבה והוא כלו זכר ואז בחינת העטרה לא יצדק לקראה בשם נקבה אלא בשם זכר וזה שכתב וכד אתפרש דא שהוא שורש הגבורות שבעטרה המתפרש ונתן אל רחל אז כולה מקרי זה פירש בין היסוד ובין העט' נקראים זה שאז בחינת הגבורות של העט' הן גבורות דוכרין ומנוקבא עייל לדכר שהוא עלוי ומעלה שמה שהיה בחינת נקבה נתעלה ונהיה לזכר וע"ד שמור וזכור וכולי דהיינו שמור העט' זכור היסוד והן בדבור אחד שהכל מדה אחת ועליהן נאמר את שבתותי תשמורו בלשון רבים שהם יסוד ומלכות כמו שכתב בפסוק זה ואמנם אחר שאמר שמלת זה כלול כולא הוקשה לו דאם כן למה לא נאמר זה חק התורה שאז יכלול הכל ז"ה יסוד ומלכות חק ז"א בסוד אימא שבתוכו וכמו שכתב הרב ז"ל כי חק גי' ת"ה וס"ג דהיינו אי' וברא והתורה הוא סוד אבא · ועוד הרגיש שלמה נאמר חקת בת' הי"לל זאת חקה לתורה ועל הרגש זה השני אמר מאי

חקת

חק' ודוק ולשניהם תירץ כי מה שהקשה שלמה יאמר בלשון נקבה השיב שהכונה לרמוז במלה א' לזו"ן דהיינו חק זעיר ות' מלכות ע"ד ששניהם נרמזים באות ה' דהיינו דקאמר ה' ד' הות ופירש בו הרב ז"ל בפירוש אותיות דרב המנונ' בפרשת בראשית שהן שני בחינות שיש למלכות ה' וד' והענין מבואר בספר הכונות בתפלת שבת בסוד שדה שגם אמר שבהיות רחל באחור ז"א אז היא בסוד ד' כנגד תפיסתה בד' מדות דז"א שהם תנה"י אבל בבואה לנגד הפנים ומזדווגת עמו אז היא בסוד ה' דהיינו ו' בתוך הד' ה באופן שבאות ה' נרמזו יחד זו"ן וה"כ במלת חקת חק ת כאמור · אולם עדיין לא תירץ למה נכתב בת' ולא בה' דגם חקה ה' ח"ק ז"א ה' נוק' לזה אמר אבל ת' הוא ד' וכ' כחדא ירכה שאות הת' ירמוז לנוק' בהיותה באחור שאז הי' ד' כנזכר וכ' היסוד קליפת נוגה היונקת ממנה בסוד ה' הגבורו' שבכללות עשר היא כ' דהן הן המיתקנות בסוד פרה אדמה חסר כתיב ובגי' כ' דהיינו הברורין של מלכי ארץ אד"ום שמשם שרש הקליפות ומשם היצ"הר להונות את האדם שזהו רמז נו"ן מלשון תונו שקליפה זו דנגה היא סוד עץ הדעת טוב ורע שמעורבת הטוב עם הרע ואומרת לטוב רע ולרע טוב ובזה עושה הונאה לבני נשא ואחר כך נמסרים בידה והיא מקבלתם בשמחה ואומרה לא פעלתי און · פירש אין עתה כחי ואוני מכאן און שהיא יסוד דקליפה אלא כחי מצד הקדושה וכמו

שכתב בפרשת ויקהל קנ"ז ב' על פסוק זה דהא דינא בעא עלייהו ואשתכחו בחובין וכו' דינא קשוט מיתו וזהו סוד הת' ד' וכו' שרומז שהיא יונקת מהד' ככ"ל ואז הי' ד"כ דהיינו דינא קשוט: ועוד הכי אקרי בנין • על שהיא באה בזונאה ובכחה זה היה מתעלה לינק מהד': דאיתמר עלייהו • פירוש על ב' ענייניה דזונאה ודיניקה: כלא כחדא דל"ת נו"ן • שבהיות הנקבה קדושה בסוד ד' אחור באחור אז שלטה הקליפה להזונות וגם להוסיף כח ממנה שינקה יותר על כן יש צייר באות הת' שגם הוא מורה הענין האמור והוא שגם יש לציירו כך רנ ר' וכו' ע"ד שמצינו שיש בהכין דהוי' שני השיני' כאו דהיינו ד"ו או ד"י שהוא כציור הראשון של הת' דהיינו ד' וכו' ועוד יש הי' בציור ר"י כמו שכתוב בספר הכוונת בסוד ג' רי"ו שיש בהויה דהיינו י"ה בואו רי"ו ה"ו הוא רי"ו ו"ה ור"י ולעומת כן אמר דל"ת רי"ש ה"א ה"א כלומר שכשם שמצינו שיש בהכין דהויה שני השיני' דלת ורי"ש כך ישנם באות ת' אבל בכל זאת לא נשתנה הסוד נשאם כי רי"ש ודלת חד מלה הוא שמתיהן ל' עניות רמז לנוק' כשהיה באחו' שאז היה עניה • העולה מכל האמור כי מלת זאת סודה עטרה מיוחדת ביסוד והוא סוד היכל לבנת הספיר ואקרת סודה חק ת שהוא סוד זעיר ונוקביה בהיותה אחור באחור והוא רמז כפלא לסוד פרה אדומה ויובן במה שכבר הקדמתי שיניקת קליפ' נוגה היא מהיכל לבנת הספיר והיינו רזא דזא"ת

ועוד

ועוד איתא בדרוש מרכבת יחזקאל סוף פ"ג וז"ל קליפת
נוגה שכנגד אצילות הוי' אלהים קדישין כורסיה דשביבין
ומז"א דבריאה ולמטה הם טוב ורע וז"ס פרה אדומה עד
כאן והטעם כי עד בינה דבריאה אין שם טוב ורע בעצם
משו' שמקבלת הארת אי' דאצי' שהרי קי"ל אי' מקננא
בבריא' וידוע דבשלש ראשונות לא היתה שבירה מה שאין
כן בז"ק שה"ס זו"ן שבהם היה בעצם סוד המלכים דמיתו
ומבחי' ברורין שלהם הוא סוד פרה אדומה ולכן תמצ' כי
פרה במלואה פה ריש הה המלוי עולה שכ"ה והעקר פרה
שהם דיט זכר ונקב' כשהיו אחו' באחו' דהיינו עולם
התהו שאז היה בסו' ס"ג כמד"א כלו ס"ג והיינו ח"ק שאז
היה זעיר דאיהו אדם מ"ה בסו' ס"ג ות' רמז לנקבה ושעור
הסוד הוא שענין פרה אדומה בא מבירורי ח"ק ות' שהם
זו"ן דבריאה אבל אין יניקת החצונים אלא מיסוד ועטרה
שהוא היכל לבנת הספיר הרמוז במלת זאת ובאתוון גליפן
וכו' הוא ספר שחבר ר' אלעזר מז"לן כי ת"ח הוא גי' דזאת
ורמז בו ליסוד ועטרה היסוד ח' שהוא השמיני ובסוד
המילה והת' עטרה וחקת הוא ח"ק ות' זו"ן והיינו הך דלעיל
ולכן אמר והוא חד מלה :

תפלה על המזונות

הובאה בספר מרגליות טובות והיא חשובה מאד :

יהי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתָּכִין לִי כָּל מַחְסוֹרִי וְתַזְמִין לִי כָּל צָרְכִי לְכָל יוֹם וָיוֹם מִחַיַּי דֵּי מַחְסוֹרוֹ וּלְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה מִשְּׁנוֹתַי דֵּי סִפּוּקָהּ וּלְכָל עֶצֶם מֵעֲצָמַי דֵּי מִחְיָתוֹ בְּיָדְךָ הַטּוֹבָה וְהָרְחָבָה וְלֹא כְּמִיעוּט מִפְעָלַי וְקוֹצֶר חֲסָדַי וּמִזְעַר גְּמוּלוֹתַי וְיִהְיוּ מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹת אַנְשֵׁי בֵיתִי וְזַרְעִי וְזֶרַע זַרְעִי מְסוּרִים בְּיָדְךָ וְלֹא בְּיַד בָּשָׂר וָדָם :

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל נִקְרֵאתָ

נִקְרֵאתָ וְדֶרֶךְ הָרוֹעֶה הַטּוֹב
לְבַקֵּשׁ לְצֹאנוֹ הַחֲבִיבָה עָלָיו מִרְעֶה
טוֹב וְדָשֵׁן בְּכָל הָאֲפִיקִים וּבְכָל
הַגְּאָיוֹת וּבֶהָרִים כֵּן גַּם לִי אֲנִי עַבְדְּךָ
וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ רְעֵנִי זוּנֵנִי וּפַרְנְסֵנִי
וְאַל יֶחְסַר מִמֶּנִּי מְאוּמָה יְיָ רוֹעִי לֹא
אֶחְסָר׃ וְיִהְיוּ מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹת אַנְשֵׁי
בֵּיתִי בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר בְּפָנִים
צְהוּבוֹת וְלֹא זְעוּפוֹת בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא
יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃
אָנָּא יְיָ רֵישׁ וָעֹשֶׁר אַל תִּתֶּן לִי
הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי פֶּן אֶשְׂבַּע
וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְיָ וּפֶן אִוָּרֵשׁ
וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהַי כִּי עַל פַּת

לחם

תְּפִלָּה עַל הַמְּזוֹנוֹת

לֶחֶם יִפְשַׁע גֶּבֶר וְלָכֵן נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְּמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ וְגַם שֶׁקְּנַסְתָּ מִיתָה עַל אָדָם הָרִאשׁוֹן וְעַל זַרְעוֹ אַחֲרָיו הֲלֹא יְצִיר כַּפֶּיךָ אֲנִי וּבְעוֹדִי בַּחַיִּים חַיִּיתִי תְּזַמֵּן לְיָדִי מִחְיָתִי בְּשׁוֹפַע וּבְרָכָה גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּכְשִׁעַנְתְּךָ הֵמָּה יְנַחֲמוּנִי וּמַדְרִיךְ הָרוֹעֶה הֶחָבִיב לִרְעוֹת צֹאנוֹ גַּם בִּמְקוֹם גְּדוּדֵי הַחַיּוֹת וְלִסְטִים וּמַצִּיל צֹאנוֹ מִפִּיהֶם וּמְפַרְנְסָהּ כַּךְ זַכֵּנִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לִי חֶרְפַּת רָעָב בֵּין הַגּוֹיִם וּבֵין הַשּׂוֹנְאִים כִּי תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צוֹרְרַי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי

כּוּסִי רְוָיָה וְלֹא יִקְשׁוּ עָלַי מְזוֹנוֹתַי וְלֹא
יִהְיוּ יָמַי רָעִים מֵחוֹסֶר מְזוֹנוֹתַי כִּי אִם
טוֹבִים בַּעֲבוֹדָתֶךָ מֵרוֹב כֹּל לְמַעַן
טוּבְךָ וְחַסְדֶּךָ אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי
כָּל יְמֵי חַיַּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאוֹרֶךְ
יָמִים: כִּי אַתָּה אָב רַחְמָן וַאֲנוּ בָנֶיךָ
פְּרוֹס לִרְעֵבֶיךָ לַחְמֶךָ וְאַל תִּתֵּן לְחַיַּת
נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת עֲנִיֶּךָ אַל תִּשְׁכַּח
לָנֶצַח אֶלָּא פַּרְנְסֵם לֶחֶם לֶאֱכוֹל
וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה אֵל רַחְמָן
מְפַרְנֵס כָּל בְּרִיּוֹתֶיךָ מִקַּרְנֵי
רְאֵמִים וְעַד בֵּיצֵי כִּנִּים נוֹתֵן לִבְהֵמָה
לַחְמָהּ לִבְנֵי עוֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ

תפלה על המזונות

הַכְּפִירִים שׁוֹאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל
אָכְלָם כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם
בְּעִתּוֹ תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ
יִשְׂבְּעוּן טוֹב כִּי טוֹב יי לַכֹּל וְרַחֲמָיו
עַל כָּל מַעֲשָׂיו וְאַתָּה הַנּוֹתֵן לֶחֶם
לְכָל בָּשָׂר לָכֵן גַּם אֲנִי עַבְדְּךָ פַּרְנְסֵנִי
כְּאֶחָד מִבְּרִיּוֹתֶיךָ כְּחַיּוֹת וְעוֹפוֹת שֶׁהֵם
נִיזוֹנִים שֶׁלֹּא בְּצַעַר אִם כְּבָנִים אִם
כַּעֲבָדִים אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם
אָב עַל בָּנִים וְאִם כַּעֲבָדִים עֵינֵי וְעֵינֵי
בְּנֵי בֵּיתִי לְךָ תְּלוּיוֹת עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ
שֶׁנֶּאֱמַר עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה
נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הַבְּרָכָה אַחַת הִיא
לְךָ

לְךָ אָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם וַהֲלֹא אַתָּה מְקוֹר וּמַעְיַן הַבְּרָכוֹת כֻּלָּן בֵּרַכְתָּ אֶת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב אֲבוֹתֵינוּ בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל בָּרְכֵנִי גַם אֲנִי אָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל כְּמוֹתָם כִּי אֲנִי מִזַּרְעָם וַעֲשֵׂה אִתִּי לְמַעַן צִדְקָתָם׃ וְגַם שֶׁקִּלַּלְתָּ לְאָדָם הָרִאשׁוֹן בְּזֵעַת אַפֶּךָ תֹּאכַל לֶחֶם הֲרֵי בִּטַּלְתָּ אוֹתָהּ קְלָלָה מִזֶּרַע אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּבִרְכְךָ אוֹתָם וְאֶת זַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בְּרִבּוּי מְזוֹנוֹת וְשׁוֹבַע כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשׂוֹבַע וְכֵן וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ׃

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲרֵי רִחַקְתָּ שְׁתֵּי

משפחות

מִשְׁפָּחוֹת עַל שֶׁלֹּא קִדְּמוּ אוֹתָנוּ
בַּלֶּחֶם וּבַמַּיִם כִּי רַחְמָן אַתָּה
וְאֵינְךָ רוֹצֶה בְּאַכְזָרִים לָכֵן עֲשֵׂה אִתָּנוּ
כְּמוֹ שֶׁהָיִיתָ רוֹצֶה שֶׁיַּעֲשׂוּ עִמָּנוּ עַמּוֹן
וּמוֹאָב שֶׁיַּקְדִּימוּנוּ בַּלֶּחֶם וּבַמַּיִם כֵּן
בָּרֵךְ אֶת לַחְמֵנוּ וְאֶת מֵימֵינוּ וְהִתְנַהֵג
עִמָּנוּ בְּמִדַּת חֶסֶד וְרַחֲמִים פַּרְנְסֵנוּ
בְּחֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְלֹא יְעַכֵּב אַכְזָרִיּוּת
הַבְּרִיּוֹת אוֹ שׂוֹנְאִים לְקַפֵּחַ פַּרְנָסָתִי
כִּי הַכֹּל תָּלוּי בְּיָדְךָ כִּי צִוִּיתָ לָעוֹרְבִים
לְהָבִיא לְאֵלִיָּהוּ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה לֶחֶם
וּבָשָׂר בַּבּוֹקֶר וְלֶחֶם וּבָשָׂר בָּעֶרֶב כָּךְ
תְּצַוֶּה שֶׁעַל יְדֵי בְּרִיּוֹתֶיךָ תַּעֲשֶׂה
שְׁלִיחוּתְךָ לְהַזְמִין לִי מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹת

בְּנֵי בֵיתִי הֲלֹא חֲסִידֶךָ אָמְרוּ הַבָּא לִטָּהֵר מְסַיְּעִין אוֹתוֹ וַהֲרֵי אֲנִי נָשָׂאתִי אִשָּׁה לְקִיּוּם הַמִּין כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ פְּרוּ וּרְבוּ וְנִתְחַיַּבְתִּי בִּשְׁאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתָךְ וְלָכֵן תְּסַיְּעֵנִי לְקַיְּמָם וּמַלֵּא יָדַי מִבִּרְכוֹתֶיךָ וּמֵעֹשֶׁר מַתְּנוֹת יָדֶיךָ וּגְזוֹר עָלַי לֵךְ בְּשִׂמְחָה אֱכוֹל לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ וְקַיֵּם בִּי מִקְרָא שֶׁכָּתוּב הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכּוֹן מְצוּדוֹת סְלָעִים מִשְׂגַּבּוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו נֶאֱמָנִים:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה דַּלּוּתִי וְעָנְיִי כִּי לִפְנֵי לַחְמִי

תפלה על המזונות

אֲנָחָתִי תָבוֹא וְרְאֵה כִּי מְזוֹנוֹתַי קָשִׁים
עָלַי עַד מְאֹד וּבְטוֹרַח וְצַעַר רַב אָנָּא
אֱלֹהַי הַקֵל מֵעָלַי הַצַּעַר וְקוֹשִׁי הַגָּדוֹל
הַזֶּה וְאַל יִהְיוּ מְזוֹנוֹתַי בְּקוֹשִׁי אֶלָּא
בְּרֵיוַח וּבְנָקֵל שֶׁהֲרֵי לֹא בְּעָמָל וִיגִיעָה
בָּרָאתָ עוֹלָמֶךָ אֶלָּא בְּמַאֲמָר כֵּן
תַּשְׂבִּיעֵנִי בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר וְלֹא
בְטוֹרַח וְעָמָל וַעֲשֵׂה בִּזְכוּת אֲבוֹתַי
שֶׁלֹּא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְיָ וְכֵן הוּא אוֹמֵר
נַעַר הָיִיתִי גַם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק
נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם וְנֶאֱמַר כָּל
הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה:
וְעַבְדְּךָ שְׁלֹמֹה אָמַר בְּרוּחַ קָדְשֶׁךָ אִם
רָעֵב שׂוֹנַאֲךָ הַאֲכִילֵהוּ לָחֶם וְאִם צָמֵא
הַשְׁקֵהוּ

הַשְׁקֵהוּ מַיִם גַּם כִּי הִרְבֵּתִי לִפְשׁוֹעַ
לְפָנֶיךָ אַל תִּמְנַע מִמֶּנִּי פַּרְנָסָתִי וַעֲשֵׂה
עִמִּי חֶסֶד כִּי כֵן דַּרְכְּךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד
חִנָּם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וְכֵן הוּא אוֹמֵר וּמַנְךָ
לֹא מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם שֶׁגַּם בַּיּוֹם שֶׁעָשׂוּ
יִשְׂרָאֵל הָעֵגֶל הוֹרַדְתָּ לָהֶם הַמָּן כִּי
אַתָּה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן וְיָדַעְתָּ כִּי יֵצֶר
לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעוּרֵיהֶם וְאֵינְךָ רוֹצֶה
לְאַבֵּד עוֹלָמְךָ מִפְּנֵי הַשּׁוֹטִים:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם לָמָּה נָמוּת לְפָנֶיךָ
חַס וְשָׁלוֹם גַּם אֲנַחְנוּ גַּם טַפֵּנוּ
קְנֵה אוֹתָנוּ בְּלֶחֶם וְנִהְיֶה כּוּלָנוּ עֲבָדִים
מְכוּרִים לְךָ לְעוֹלָמִים וּמֵעַתָּה הִנְנוּ
לְךָ לַעֲבָדִים וּמִדַּרְכְּךָ הָאָדָם לְפַרְנֵס

תפלה על המזונות

לעבדיו פרנסתו בריוח ועין טובה
ואם פרעה שהיה מלך בשר ודם
לא היה גורע חוק כהניו גם בזמן
בצורת ורעב ולא שחרת רחמיו ולא
אמץ לבו עמהם בשביל הרעב
על אחת כמה וכמה אתה מלכנו
כי בידך הכל ומידך הכל ואין
לרחמנותך קץ ותכלית שראוי הוא
שתפרנסנו על דבר כבוד שמך כי
ממלכת כהנים קראת אותנו ואמרת
לנו בנים אתם ליי אלהיכם ולכן
עינינו לך תלויות עד שתחננו אתה
אלהינו שבשמים תן לחם לפי הטף
פותח את ידך ומשביע לכל חי

רצון: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי
לפניך יי צורי וגואלי:

תפלה בכל יום הביאה בעל ספר כבוד חכמים ואלו דבריו ז"ל: מי שאינו יודע לכוין בסודות השייכים בתפלותיו יאמר בכל יום זאת התפלה: ואני אמרתי אגלה לאזנך קוראי נעים לאמרה וכוונתי לזכות את הרבים:

רבונו של עולם אתה יודע כי בשר אני ואין בי ולא בשום בריה כח להשיג ולכוין מעלתך וגדולתך כמו שנאמר גדול אדונינו ורב כח ולגדולתו אין חקר גם אם הייתי יודע צירוף שמותיך הקדושים וכונת כל תפלה ותפלה לפי זמנה וכונת כל ברכה וברכה שבתוך כל תפלה ותפלה וכונת תלמוד תורה

כל

כָּל לִמּוּד וְלִמּוּד בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְכַוָּנַת
מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה
בִּפְנֵי עַצְמָהּ וּבְכָל הַזִּוּוּגִים וְיִחוּדֵי
מִדּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הָרְאוּיִם
לָבֹא עַל יְדֵיהֶם וְכָל שֶׁכֵּן כִּי בָשָׂר
אָנִי וְלֹא בִינַת אָדָם לִי וְאֵין אֲנִי
יוֹדֵעַ הַכַּוָּנוֹת הָאֵלֶּה: לָכֵן יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְרוּצֶת לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת
שַׁחֲרִית (וּמוּסַף) וּמִנְחָה (וּנְעִילָה)
וּמַעֲרִיב שֶׁאֶתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם וּבְכָל
לִמּוּדֵי תוֹרָה שֶׁאֶלְמוֹד הַיּוֹם וְכָל
מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת שֶׁאֶעֱשֶׂה הַיּוֹם ׳
כְּאִלּוּ אֶתְכַּוֵּן בְּכָל צֵרוּפֵי שְׁמוֹת
הַקְּדוֹשִׁים

הַקְּדוֹשִׁים הָעוֹלִים מִתּוֹכָם וּבְכָל
הַיִּחוּדִים וְזִוּוּגֵי מִדּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת
הָעֶלְיוֹנוֹת הָרְאוּיוֹת לָבֹא עַל יְדֵיהֶם
תְּצָרֵף מַחֲשַׁבְתִּי הַטּוֹבָה דֶּרֶךְ
כְּלָל לְמַעֲשֶׂה פְּרָטִי לְכָל תְּפִלָּה
וּתְפִלָּה שֶׁאֶתְפַּלֵּל הַיּוֹם וּבְכָל לִמּוּד
וְלִמּוּד שֶׁאֶלְמוֹד הַיּוֹם וּלְכָל מִצְוָה
וּמִצְוָה שֶׁאֶעֱשֶׂה הַיּוֹם וְיַעֲלוּ לְפָנֶיךָ
עֲטָרָה לְרֹאשֶׁךָ עִם שְׁאָר תְּפִלּוֹת
וְלִמּוּד תּוֹרָה וּמַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת
שֶׁל בָּנֶיךָ הַיּוֹדְעִים וְהַמְּבִינִים כָּל
כַּוָּנוֹת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים הָרְאוּיִם
לְכָל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה וּלְכָל לִמּוּד
וְלִמּוּד וּלְכָל מִצְוָה וּמִצְוָה הַמַּעֲלִים

M.T. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

תפלה בכל יום

יחוד וזיווג מדות העליונות וקדושת מעלה ומעלה בכל העולמות׃ אמן׃

ת"ו של"ב ב"ע

על ידי הכתב על המלאכה

יקותיאל בכה"ר **יצחק קוציר** ז"ל׃

ועל ידי העוסק על המלאכה

אבטליון בכ"ר **יצחק אבוהב** יצ"ו׃

EX LIBRIS N

B
768–
774.

[illegible]
[illegible]
Mantova [illegible] 771

[illegible]
[illegible]
Mantova 1612

[illegible]
[illegible]
[illegible] 1626

[illegible]
סור מרע [illegible]
[illegible] 1575

סוד ישרים [illegible]
Venezia [illegible] 1667

[illegible]
[illegible]
[illegible]
Mantova [illegible]
1561

צ״ח
995